

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996 2994 in 2050

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sara jevo št. 7363,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Volitve 8. novembra Parlament se sešane 7. decembra

Belgrad, 23. sept. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal danes 23. sept. 1931 ukaz o volitvah narodnih poslancev za štiriletno skupščinsko dobo in ukaz o sklicanju narodne skupščine.

Po tem ukazu bodo v smislu čl. 54. ustave volitve narodnih poslancev po vsej kraljevini v nedeljo 8. novembra 1931 in sicer po določbah zakona o volitvah narodnih poslancev.

Narodna skupščina, izvoljena dne 8. novembra 1931, se sklicuje z istim ukazom k izrednemu zasedanju na dan 7. decembra 1931.

Nj. Vel. kralj je podpisal ta ukaz na predlog predsednika ministrskega sveta, ministra notranjih poslov po zaslišanju ministrskega sveta. Ukaz so podpisali vsi člani kraljevske vlade.

Za Bethlenom Karolyi

Bethlen se namerava umakniti iz javnega življenja; rad bi začel pisati spomine. Če se bodo dogodki na Madjarskem razvijali v sedanji smeri, pojde v kratkem za njim tudi grof Karolyi, sedanjí ministrski predsednik.

Karolyi je prevzel za Bethlenom težko nasledstvo. Moral bo povsem zaokreniti državni voz. V zunanje političnem pogledu ne bo to težko. Francija je za denarno pomoč postavila kot prvi pogoj popolno preorientacijo madjarske zunanje politike. Karolyi pač ne bo težko kreniti od Rima, ki ne more pomagati svojem zavezniku iz finančne krize, in se približati Parizu, potem Pragi in Belgradu. Razen bombastične propagande za revizijo mirovnih pogodb in sanj o madjarski kroni z vsemi nekdanjimi biseri, to je bivšimi ogrskimi deželami, bi Karolyi in druge madjarske magnate zunanje politične preorientacije, kakor jo želi Francija, ne stala nič. Za to črto v zunanji politiki se zavzemajo že dalj časa tudi krščanski socialci, ki s svojimi 30 poslanci sodelujejo v vladni koaliciji, ter nekaj aristokratov iz konservativne in liberalne stranke. Uvedba novega zunanje političnega kurza ne bo pač težavna, ker ne bo ločitev od Rima prinesla Madjarski izgube nikake realne koristi — ako izvzamemo morda naraščanje izvoza madjarske živine v Italijo — in bo nova orientacija omogočila Madjarom posojilo.

Težji je drugi pasivum Bethlenove zapuščine, pasivum v mrtvih številkah, ki je v veliki meri tudi posledica zgrešene Bethlenove zunanje politike, to je pasivum v državnem in madjarskem gospodarstvu sploh.

L. 1926 so izvedenci Zveze narodov, ki so bili poslani v Budimpešto, preden je bila Madjarski dovoljeno posojilo 280 milijonov pengőjev, izrazili mnenje, da madjarsko gospodarstvo ne prenese višjega državnega proračuna kakor 450 milijonov pengőjev. Od tedaj se je državni proračun kar podvojil. Pariški »Populaire« navaja, da je poleg običajne postavke vojnega ministrstva 96 milijonov pengőjev skritih v proračunu med postavkami drugih ministrstev še drugih 115 milijonov, ki so namenjeni oboroževanju Madjarske. Poleg denarja iz podvojenega državnega proračuna je Bethlen napravil v zadnjih petih letih okoli 1500 milijonov pengőjev, to je 250 milijonov posojila Zveze narodov, 720 milijonov prebitkov državnega proračuna, 87 milijonov od poviška davka na vžigalce in več sto milijonov drugega denarja, ki ga niso predvidevali državni proračuni. Primanjkljaj ob zaključku poslovnega leta 1930-31 je znašal 60 milijonov pengőjev, za l. 1931-1932 bo madjarskim državnim financam primanjkovalo 150 milijonov, in po mnenju bolj skeptičnih finančnikov celo 240 milijonov pengőjev. Če se pomislimo, da se je Madjarska do l. 1930 radi pasivnosti trgovinske in plačilne bilance zadolževala letno napram inozemstvu za okoli 500 milijonov pengőjev, si lahko ustvarilo dovolj jasno sliko o katastrofalnem stanju državnih financ in o splošnem gospodarskem položaju na Madjarskem.

S kakšno lahkoto je Bethlenova vlada trošila denar za oboroževanje, za propagando v inozemstvu, za policijsko nadzorstvo, za cigarete ministrskega predsednika (okoli 15.000 Din), za napravo aristokratskih igrišč! Po pravici zahtevajo socialisti, naj se ljudje, ki so na takšen način gospodarili z javnim denarjem, postavijo pred sodišče; to zahtevo je stavil tudi grof Hunyadi na seji krščanskih socialistov glede ministrov, ki so dovolili, da so se njihovi proračuni prekoračili.

Drugo breme, ki ga je Bethlen pustil Karolyiju, to je vprašanje ozdravljenja državnih financ, zboljšanja gospodarskega stanja v državi, je tako težko, da mu sedanjí ministrski predsednik ne bo kos. Za to bi bili potrebni državni drugi načine kova, kakor grof Karolyi, o katerem so po njegovem nastopu rekli, da ni nihče pričakoval, da se bo kedaj povzpel do ministrskega predsedništva, in ki je končno iz istih vrst kakor njegov prednik. Na vlado morajo priti novi ljudje, ki bodo uživali zaupanje ljudskih mas. Bethlen je s svojim diktatorskim sistemom, ki ga je kril s tipično madjarskimi volitvami, in s svojo zavoženo gospodarsko politiko pospešil izbruh socialne krize. Imperialist Tisza je lahko vladal oligarhično, ko so madjarskemu narodu blazile drugi in je bil vsak Madjar do priprostegega delavca gospod. Bethlen je tudi mislil, da pojde, ako svoj režim nasloni na madjarsko aristokracijo. Toda Madjarska je danes le

Japonci korakajo proti Harbinu Nevarnost ruske intervencije - Japonci se ne zmenijo za Zvezo narodov

London, 23. septembra. Najnovejša poročila iz Mandžurije niso takšnega značaja, da bi vplivala pomirjevalno. Japonci so potem, ko so zasedli Kirin, 200 milj severno od Mukdena, začeli baje ofenzivo v smeri proti Harbinu in japonska posadka v Čančunu, najsevernejši točki dosedanje japonske okupacijske cone, je bila ojačena po novih japonskih oddelkih iz Koreje in Japana. Japonski aeroplani so stopili na celi črti v akcijo in pomagajo ofenzivi japonskih čet.

Kitajska vlada v Nankingu se z Japonsko glede rešitve mandžurskega vprašanja sploh ne pogaja, da bi je japonska vlada taka pogajanja predlagala, ampak je rešitev tega problema prepustila Svetu Zveze narodov. Svet Zveze narodov je dne 22. t. m. po dolgi in živahni debati sklenil, da najno pozove kitajsko in japonsko vlado, da se vzdržita vsake akcije, ki bi mogla položaj še bolj zaplesti. Svet Zveze narodov bo med tem skušal posredovati, da bi se tako kitajske kakor japonske čete iz Mandžurije odpoklicale, ne da bi bila varnost oseb in imetja tako Kitajcev kakor Japoncev v Mandžuriji ogrožena.

Kljub temu apelu Zveze narodov ni verjetno, da bi se položaj v Mandžuriji kaj hitro izboljšal. Na eni strani je kitajsko nacionalno čuvstvo silno naraslo, na drugi pa skuša Japonska znatno razširiti polje svojih vojaških operacij in so polasti vseh strateških točk na južnomandžurski železnici, da ne bi se Kitajci medtem organizirali. Dasi je japonski kabinet sklenil, da ne bo dopustil, da bi se operacije čet razširile severno od Čančuna,

je ena japonska divizija dobila povelje, da se pomika v smeri proti Harbinu. Govori se celo, da so se kitajske čete zopet spoprijele s japonskimi pri mestu Kunčulin. O poteku bitke niso še dosegle nobene vesti.

Sploh po celem Kitajskem narašča bojna razpoloženje proti Japonci in ugledni nankinški državnikl izjavljajo, da bo Kitajska raje žrtvovala 30 milijonov ljudi, kakor da bi pustila, da bi se Mandžurije polastili Japonci. Sicer se kitajske čete v Mandžuriji umikajo, toda neprestano prihaja do spopadov med kitajsko ariergardo in japonskimi predčetai, ki napredujejo. Zgube Japoncev znašajo do sedaj 65 mrtvih in 137 ranjenih. Japonci so bombardirali kitajski vojaški vlak. Na kitajski strani je padlo 500 oseb, medtem ko je število mrtvih na japonski strani minimalno.

Japonsko predmestje v Šangaju je zastraženo od japonskih pomorščakov, ki so oboroženi s strojnimi puškami. V Pekingju je bil velik ljudski shod, na katerem so govorniki pozivljali narod, naj se ne boji vojne z Japonsko, ki ima brez dvoma namen, odtrgati Mandžurijo od kitajske države. Zdi se, da se Kitajci zanašajo na tiho podperjo Amerike in pa na odkrito intervencijo Sovjetske Rusije.

V Moskvi sicer dementirajo, da bi bila vlada odredila mobilizacijo ruskih garnizij na rusko-kitajski meji, povdarjajo pa, da ima Rusija velike interese na Kitajskem in da pozorno sledi dogodkom, vedno pripravljena, da intervenira, ako bi bilo treba.

Ruski tanki na meji

Japonci se apirajo Zvezi narodov — Boji se nadaljujejo

Pariz, 23. sept. AA. Sovjetska vlada bo odpisala na mandžursko mejo 10 bataljonov pehote, konjenico, tanke in 100 letal.

Pariz, 23. septembra. AA. »Petit Parisien« poroča iz Šanghaja, da tam pričakujejo skorajšnje okupacije Harbina po japonskih četah.

Japonske izgube v zadnjih bojih znašajo 68 mrtvih in 95 ranjenih.

Tokio, 23. sept. AA. Japonske čete prodirajo proti Harbinu po hudi bitki s kitajskimi četami.

Japonski minister Minami je izjavil, da Kelloggov mirovni pakt ne velja za dogodke v Mandžuriji. Japonska hoče zaščititi japonski del železnice in življenje svojih državljanov.

Kantonska vlada odstopila

Kanton, 23. sept. AA. Zaradi dogodkov v Mandžuriji je nastalo v mestu veliko razburjenje.

Med Vatikanom in Italijo

Nikakih osebnih izprememb

Rim, 23. sept. V zadnjem času so se v Rimu širili glasovi, da sta se Vatikan in italijanska vlada v zvezi z zadnjim sporazumom glede Katoliške akcije dogovorila, da se izvedejo nekatere osebne izpremembe na vodilnih mestih vatikanske in fašistične diplomacije. V smislu tega dogovora naj bi na mesto vatikanskega poslanika pri italijanski vladi in na mesto italijanskega poslanika pri Vatikanu prišle druge osebe. Prav tako naj bi odstopil jezuitski pater H. Rosa, ravnatelj znane revije »Civiltà Cattolica«, in izročil uredništvo jezuitu Barbari. Ta izmenjava naj bi se izvršila na usluhu Mussoliniju, ker je pater Henrik Rosa neaklonjen fašizmu in je svoj čas napovedal rimskemu diktatorju Napoleonu konec. Te glasove je takoj razširilo inozemsko časopisje. Iz vatikan-

skih krogov doznajajo, da so te vesti brez vsake podlage. Sporazum glede Katoliške akcije je načel in vsebuje torej temeljne določbe o delovanju in pravicah Katoliške akcije; v vatikanskih krogih so mnenja, da bi bilo premalenkostno na take načelne sporazume vezati dogovore o osebnih izpremembah. Slične vesti so torej brez podlage.

Glede nameravanega Mussolinijevega obiska v Vatikanu ni še nič določenega znano. Splošno mnenje je, da še ni bil določen dan za obisk in vprašanje je, ali sta se Vatikan in fašistična vlada sploh sporazumela glede tega obiska. Če se bo obisk sploh izvršil, se bo to zgodilo povsem nepričakovano. Obisk bo imel menda izključno zasebni značaj.

Nasitite lačne!

Belgrad, 23. sept. AA. Po poročilih oblastnih odborov Rdečega križa in po podatkih kraljevske vlade je letošnja dolgotrajna suša popolnoma uničila letino v raznih krajih naše kraljevine. V goratih predelih je bila n. pr. suša tako močna, da trava sploh ni mogla pognati. Najhujše so prizadete vrbska, zetska, primorska in del savske banovine. V vseh teh krajih je veliko pomanjkanje živil in krme in prebivalstvo pričakuje s tegobo zime.

Zato je glavni odbor društva Rdečega križa v sporazumu s kraljevsko vlado imel 13. septembra konferenco z zastopniki državnih oblastev, humanitarnih in drugih društev zaradi dogovora o akciji, ki naj nudi pomoč in ublaži bedo prizadetih krajev. Na seji so izvolili osrednji narodni odbor Rdečega križa, ki je izdal poziv na ves naš narod. Zbiranje prispevkov se vrši v denarju, v pšenici, v koruzi, moki, ječmenju, senu, slami in v drugih predmetih. Denarni prispevki naj se pošljejo preko oblastnih odborov ali neposredno osrednjemu odboru (Simina ulica št. 19). Glede prispevkov v

blagu pa bodo oblastni narodni odbori določili zbirališča. Oblastni odbori bodo izbrali taka mesta, ki so za zbiranje hrane in živil najprikladnejša. Manjše količine se bodo vnovčile, denar pa bo izročen osrednjemu odboru.

Centralni odbor bo sestavil v dveh izvodih popis vseh družin, ki so v prizadetih krajih potrebne pomoči.

Krvav spopad v Dobrudži

Bukarešta, 23. sept. AA. Včeraj je vdrlo v vas Armanu v Dobrudži 10 bolgarskih oboroženih in uniformiranih razbojnikov. Razbojniki so izropali hišo bogatega kmeta, in ga ranili z nožem. Ko so kmetje videli kaj se dogaja, so napadli razbojnike, le ti pa so po opravljenem poslu pričeli na kmete streljati in so vrgli nanje več bomb. 12 kmetov je bilo ranjenih, eden pa je zaradi dobljenih ran umrl. Razbojniki so pobegnili na bolgarsko ozemlje brez izgub.

še v višjo aristokracijo kakor sam Bethlen, to je v takozvani dvor brez kralja. Vlada tudi popolnoma po istem kopitu kakor njegov prednik in še skrčenemu parlamentu 33 poslancev ne polaga računov o svojem delu, temveč mu je prepustil samo nalogo, da ljudstvu nalaga davke. Nove žrtve, ki so potrebne za ozdravljenje državnih financ, bo lahko ljudstvu naložil le tisti, ki uživa njegovo zaupanje. Zato vsi trezni madjarski politiki zahtevajo nove volitve, in sicer takšne, da lahko pride po njih resnična volja madjarskega ljudstva do izraza.

Na Madjarskem je v naglem teku evolucija od oligarhije do demokracije, mogoče, da bo ta razvoj prekinil še kak drug Bethlen. s le trenutno.

Vsak na svojem mestu

Belgrad, 23. sept. I. V današnji »Pravdi« je znan gospodarsivnik dr. Milorad Nedeljković, glavni ravnatelj Pošne hranilnice, priobčil zanimiv članek o gospodarski krizi. Clankar svari one, ki so v zadnjem času izgubili svojo orijentacijo in pričeli odmetavati iz rok naše najboljše in najsolidnejše vrednostne papirje, ne videč, da je to le manevar naših sovražnikov, ki bi nam od strani radi ubili kredit v svetu, nas spravili na beraško palico s tem, da ubijajo vrednost našega kredita. Vsak naj dobro ve, da je prišel veliki trenutek, vsak naj stori svojo dolžnost, kamorkoli pride. Clankar zaključuje s to-le izjavo: »V ostalem moramo objaviti, da je organizirana intervencija države najvažnejša državna institucija, da se prepreči neosnovno govorjenje o zmanjšanju vrednosti državnih papirjev (vojne škode) in da se onemogoči zlonamerno delovanje škodljivih elementov. Naša država je prevzela najsvetejšo moralno dolžnost, da redno izplačuje obresti tega vrednostnega papirja. Ni bilo in ni vlade, katera bi sploh kedaj pomišljala, ali bi ta vrednostni papir honorirala ali ne.«

Cene soli se ne povišajo

Belgrad, 23. sept. AA. Uprava državnih monopolov doznava, da se širijo vesti, da hoče uprava državnih monopolov zvišati cene soli vseh vrst. Ker so te vesti popolnoma neutemeljene, jih uprava državnih monopolov demantira. Cene, po katerih morajo pooblašteni maloprodajalci soli prodajati tudi v bodoče sol konsumentom, so:

1. Za živečko hrano: a) za kameno sol v kosih kg Din 2.50, b) za vareno sol, drobno in v braketih Din 2.50, c) morsko sol belo in sivo Din 2.50, d) kameno in morsko mletu sol Din 2.75.

2. Za živinsko hrano: a) belo morsko sol kg Din 1.00 Din, b) sivo morsko sol kg Din 1.40, c) kameno sol kg Din 1.40, d) vareno drobno sol kg Din 1.40, e) vareno sol v braketih kg Din 1.60.

Gornje cene soli v prodaji na drobno se računajo brez ovojnine. Maloprodajalci imajo pravico, da zahtevajo posebej plačilo za ovoj ali vrečo, kupci pa imajo pravico kupiti sol v zavojih ali v vrečah od prodajalcev na drobno, lahko pa tudi prinesejo lastni zavoj ali posodo za kupljeno sol.

Konsumenti se opozarjajo, da naj, če bi jim hotel kateri izmed maloprodajalcev prodajati sol dražje od gori navedenih cen, da ga takej naznani najbližnji finančni kontroli ali pa neposredno upravi državnih monopolov, ki bo zoper njega nastopila po odredbah, predpisanih v čl. 81 finančnega zakona za leto 1928-29, to je kaznovala ga bo z denarno kaznijo 150 do 900 Din, ter mu zapečnila vse sol in v zvezi dovoljenje za prodajo soli na drobno. (Iz uprave državnih monopolov.)

Dunajska vremenska napoved: Nobenega bistvenega zboljšanja.

Zagrebska vremenska napoved: Zelo spremenljivo, vetrovno, zmerno hladno in nestalno.

Anglija se pripravlja na volitve

Skandinavske valute in lira v nevarnosti -- Znižanje plač drž. nameščencem

London, 23. septembra. tg. Tretji dan po ukinitvi zlatega standarda je bil zelo miren. Ker običajno kupuje v normalnem obsegu, ne kaže trg za življenjske potrebščine nobenih potreb po zvišanju cen. Javnost se je celo že začela baviti zopet z notranje-političnimi problemi. Računa se a tem, da bo nujno zasedanje parlamenta končano 2. oktobra in da bodo nove volitve 27. oktobra. »Daily Herald« *smatra, da se bo MacDonald po svojem dopustu, katerega je nujno potreben, in se bo vrnil v ponedeljek, odločil, ali sprejme povabilo konservativcev, da prevzame vodstvo nacionalne vlade s programom za carinsko tarifo. V taboru konservativcev se smatra sestava take vlade že za gotovo. Tudi 27 liberalnih poslancev je pripravljenih, podpirati tako vlado. Obžaluje se, da bosta izstopila Snowden, sir Herbert Samuel in morda tudi lord Harding, da jih zamenjajo konservativci in desni liberalci.*

London, 23. septembra. tg. Ko so se ob 10 dopoldne odprla vrata londonske borze, so takoj začeli pritiskati borzni mešetarji, ki so neprestano čakali pred vrati. Okoli 11.30 se je začela v novo urejeni borzi kupčija, kateri se niso stavljal nobene ovire. Na industrijskem trgu začetni kurzi niso izpolnili pričakovanj, ker se je mislilo, da se bo z ozirom na zmanjšanje vrednosti funta začelo ostro dviganje cen navzgor. V primeru s sobotnimi kurzi se zaznamujejo znatno višji kurzi funta, katerih večerajšnje novice cestne borze niso dosegle. Državni papirji imajo precejšnje zgube, posebno, ker je kurzna vrednost funta manjša, ker se je zvišala bančna mera in posebno, ker inozemstvo forsira prodajo. Tako so 5 odstotna vojna posojila zaključila za 8 in pol točke pod slabimi sobotnimi noticami s 94, 2 in pol odstotni konzoli pa so se zaključili s tečajem 53, to je za 2 in pol točki manj. Devizni trg v primeru z večerajšnjimi objektivnimi noticami ne kaže nobene bistvene spremembe. Newyork je dosegel 4.145 (4.20), Pariz 104.5 (116), Bruselj 29.5 (30), Amsterdam 10.5 (10.5), Curih 21 (21.25) in Berlin 18.5 (18.5).

London, 23. sept. tg. Z 274 proti 221 glasovom je danes poslanska zbornica sprejela znižanje plač v vojski in mornarici in pri državnih uradnikih, dočim je opozicija ostro nastopila proti temu. Radi varčevanja se bodo vršile letos samo največje mornariške vaje, in to šele potem, ko bo končana

preiskava admiralitete radi posebnih trdov znižanja mezd pri mornarjih

Pariz, 23. sept. tg. Tudi tretji dan »nezlatega funta« *je v Parizu potekel brez bistvenih motitev. Neka velebanka je začela v težkoče, katere pa je zaenkrat na znotraj odpravila intervencija neke druge velebanke. Borza je poslovala normalno. Švedska krona, do sedaj evropska valuta, katere se do sedaj nihče ni dotaknil, je padla v Parizu od 682 na 620, včasih celo na 600. Norveška krona je od 684 padla na 595. Skandinavske valute so torej s tem v enem dnevu izgubile skoro ravno toliko vrednosti kakor angleški funt od začetka tega tedna. Danes se francoski listi prvič zelo odločno bavijo z vprašanjem, ali naj se vrednost funta zmanjša ali pa naj se pozneje zopet spravi na staro vrednost. »Tempe« *piše da nosi angleški trg odgovornost ostalemu svetu proti emisijskim bankam raznih tujih držav, ki so sprejele funt kot podlago za svoj lastni denar. Francija je silno v skrbeh, ker bi v primeru, če vrednost funta za stalno pade, zgubila 15 do 20% vrednosti, ki gotovo presegajo 1 milijardo mark. Dalje se francoski interesi vzemirajo radi napovedi finančnega ministra Snowdona, da namerava uvesti zaščitne carine in uvozne carine za luksuzne predmete. Danes se je zglašala deputacija tekstilnih industrijcev pri ministrskem predsedniku Lavalu in ga še enkrat pozvala, naj stopi v stike z angleško vlado, da odvrne angleške odredbe, ki so neoportune, pa tudi neprijazne.**

Pariz, 23. sept. AA. Čeprav je angleški funt v krizi je bila današnja pariška borza čvrsta. Finančni krogi zro splošno z zaupanjem v prihodnost. Pezeta je danes notirala 225.

London, 23. sept. AA. Angleški minister za zunanje zadeve je danes sprejel novinarje in izjavil, da je angleška vlada s hvalečnostjo sprejela izjavo vlade v Parizu in razpoloženje finančnih krogov v Newyorku, da pomagajo Veliki Britaniji. Pri tej priliki je omenil lord Reading, da vlada med francosko vlado in Francosko narodno banko popolno soglasje.

Finančni minister Snowden je izjavil v spodnji zbornici, da bančniki ne umikajo svojih naložb v Londonu.

Vlada je na temelju člena 3. odloka o zlatem standardu prepovedala nakup inozemskih valut

razen za normalne trgovinske potrebe.

London, 23. sept. Z. Železniške družbe v Angliji so sklenile, da zvišajo cene vožnjam po železnicah.

Tudi lira v nevarnosti?

Zeneva, 23. sept. Z. V tukajšnjih mednarodnih krogih se žuje, da se Grčija, Švedska in Italija pripravljajo, da ukinejo svoja plačila v zlati pariteti.

Dunaj, 23. sept. Z. Na italijanskih borzah je zavladala večeraj panika. Radi tega ni nobena borza v Italiji izdala službenih tečajev temveč le svoja poročila, v katerih pravijo, da ne morejo objaviti službenih tečajev, radi oscilacije angleškega funta, katerega tečaj je bil večeraj v Parizu 78.50, v Newyorku pa 19.50. Borzi v Genovi in Berlinu nista izdala nobenih tečajev. Milanska borza je objavila službeni tečaj za Pariz z 78.40, Newyork 19.30, Zagreb 34. Danes jutraj pa so vsi tečaji začeli rasti, posebno v Parizu in Newyorku. Na Reki trgovci niso hoteli sprejemati lire, temveč so zahtevali dinar, ki so ga obračunavali po 2.40.

Milan, 23. sept. tg. Italijanski zastopniki v inozemstvu so dobili nalog, da dajo zagotovila tujim vladam, da Italija jamči za to, da bo obdržala stabilizacijski kurz lire od 1. 1927. Trenutni tresljaji kurza so brez pomena. Listi zatrjujejo, da Italija ni odtegnila svojih zalog funta v Londonu in da se bodo v Italiji preprečile spekulacije z valutami.

Povišanje diskonta na Češko-slovaškem

Praga, 23. sept. Z. Večeraj je Narodna banka na svoji izredni seji sklenila, da poviša diskontno mero za menice in vrednostne papirje na 6%. Za lombardne vrednostne papirje na 7%, za vse ostale papirje na 7%. Na izredni seji banke, ki se bo vršila jutri, bo prinesla odredbe o novih izrednih ukrepih.

Amsterdam, 23. sept. AA. Borzni bankirji so ustanovili sindikat za podpiranje tržišča.

Bombay, 23. sept. AA. Eskontna obrestna mera je bila zvišana na 8%

Varšava, 23. sept. AA. Današnja borza je bila odprta. Posebnih reperkusij zaradi krize angleške valute ni bilo.

Maščevanje makedonstvujuščih

Sofija, 23. sept. AA. Večeraj ob 11 sta bila v solijskem centralnem zaporu ubita Trajko Libedimov in Ilja Kosturkov, morilca znanega mihajlovišta Jordana Djurkova. Umor je izvršil mihajlovist Danco Saffrov, ki je zaprt v istem zaporu.

Sofija, 23. sept. AA. Danco Saffrov, morilec Kantardžijeva in Maksima Strezova, ki je večeraj na dvorišču centralne solijske ječnice s sedmimi strelji ranil morilca znanih mihajlovistov Jordana in Djurkova, je izjavil pred preiskovalnim sodnikom, da je našel revolver skrit med grozjem, ki so mu ga poslali prijatelji. V revolver, ki cecel je bilo spravljenovo povelje organizacije makedonstvujuščih, da mora ubiti Kosturkova in Miladinova. Saffrov, ni hotel izdati, kdo mu je grozje prinesel, povelje pa je uničil. Toda preiskovalni sodnik ni njegovim besedam verjel in je uvedel obširno preiskavo, ali nima Saffrov skrivcev med osebjem ječe.

Snoci v poznih urah so aretirali enega izmed nadzornikov ječe. Vse celice, v katerih so zaprti aretirani makedonstvujušči, so pazljivo pregledali, da se prepreči krvavo obračunavanje med mihajlovisti in protogorovisti. Dalje je uprava kaznišnice odredila, da se morajo kaznjenci poslej ločeno izpuščati na izprehode.

Chaplin pri Gandi'u

London, 23. sept. AA. Večeraj je Chaplin posetil Gandija. Ko se je Chaplin vračal, ga je pozdravljala velika množica. Nekaj minut pozneje je prispel v velikem vozu Gandi. Množica in otroci so ga obsipali z rožami.

Predog za razorož'lev

London, 23. sept. AA. V spodnji zbornici je minister Baldwin odgovoril na interpelacijo laburističnega poslance Kemworthya. Interpelant je zahteval pojasnilo o stališču angleške vlade na pram predlogu o razorožitvi. Baldwin je odgovoril, da angleška vlada proučuje italijanski predlog in da je v stalnem stiku s svojimi zastopniki v Zenevi. Varšava, 23. sept. AA. Poljski minister za zunanje zadeve Zaleski je poslal Društvu narodov spomenico o sedanjih oborožitvi Poljske.

Fašisti igrajo ro'ate

Rim, 23. sept. AA. Poveljstvo mladih fašistov pripravljajo velik pohod hitrostnih formacij na Rim, ki bo 8. oktobra. Med drugim se tega pohoda udeleži 3000 motociklistov.

Drobne vesti

Zagreb, 23. sept. AA. Jutri 24. t. m. bo v Monakovem komorni večer jugoslovanske simfonije glasbe. Dirigiral bo direktor berlinske državne opere Reuter. Na programu so Hristić: Zaton, Stolcer: Balkanofonija, Lhotka: Jugoslovanski Capriccio in Safranek: Guslar.

Pariz, 23. sept. AA. Po poročilu iz Valencije je bila v Bilbau proglašena splošna stavka. Delavci so poškodovali več telefonskih naprav.

Newyork, 23. sept. Z. Unitet Pve Corporation in Bethlehem Steel Corporation, dve največji železniški družbi, sta sklenili, da znižata delavcem dnevnice za 10 odstotkov.

Rim, 23. sept. AA. Z redom italijanske krone je bil odklikan svetovni kolesarski prvak Guerra. Isti red je bil podeljen bivšemu prvaku Bindi.

London, 23. sept. AA. Tukajšnje sodišče je obsodilo 23 letnega pisatelja Evelynja Grahama zaradi defraudacij na 16 mesecev ječe. Obsojenec je bil že prej zaradi raznih zločinov kaznovan na večletni zavor.

Zadnja poročila

Cene kruha

Belgrad, 23. sept. AA. Na podlagi olajšav po čl. 10 zakona o prodaji pšenice v državi je minister za trgovino in industrijo predpisal dopolnitev uredbi o cenah kruhu v državi v kateri je med drugim rečeno:

1. Cene iz čl. 1. omenjene uredbe bodo še nadalje služile za temelj za določevanje krušnih cenam.

2. Bani se pooblašajo, da smejo po potrebi izpremeniti te temeljne cene po krajevnih razmerah, vendar tako, da cene kruhu v posameznih krajih nikakor ne smejo biti večje od vagonских cen moke, iz katere so kruh peče.

3. Tako določene cene kruhu bodo veljale za kruh iz čiste pšenične moke. Vsako mešanje posameznih vrst pšenične moke nižje cene in mešanje z drugo moko slabše kakovosti (ajdove, krompirjeve, koruzne, ržene itd.) je dovoljno samo, če se cene takemu kruhu primerno znižajo. Te cene bodo nadzirali bani odnosno minister za trgovino in industrijo.

K japonsko-kitajskemu koni iktu

London, 23. sept. tg. V manifestu, izdanem na kitajski narod, izjavlja Čangkašjek, da je Kitajska pripravljena boriti se do zadnjega moža, če bi se Japonska branila, umakniti svoje čete iz Mandžurije Po vsej Kitajski raste ogorčenje proti Japonci. Kitajska vlada je odklonila japonsko pošiljatev 4000 ton živil iz Japonske za kitajske žrtve poplave.

London, 23. sept. tg. Japonski ministrski svet je na posebni seji odklonil predlog Zveze narodov, da se imenuje posebna komisija, ki naj bi proučila mandžurski konflikt.

Zeneva, 23. sept. tg. Japonski delegat je na seji Sveta Zveze narodov obljubil, da bo brzojavno vprašal svojo vlado, pod kakšnimi pogoji je zadovoljna s tem, da se pošljejo vojaški in diplomatski opazovalci v Mandžurijo. Nova seja Sveta Zveze narodov še ni določena, vendar se izjavlja, da se bo vsa ta stvar jutri na kakršenkoli način predložila plenarni seji Zveze narodov.

London, 23. sept. tg. Japonski kabinet je za vojaške operacije v Mandžuriji odobril kredit 3.2 milijonov mark.

K svetovni gospodarski krizi

Budimpešta, 23. sept. Z. Duhovi so v Madžarski zelo vznemirjeni in najmanjši vpliv izzove paniko. Večeraj zvečer je zavladala po vsej Budimpešti velika panika, ker so se prenašale vesti, da je grof Karoly podal ostavko vlade, da je narodna banka ugotovila razliko med zlatim in papirnatim pengőjem ter da je vojni minister Gömbös pripravil državni puč itd. Ljudstvo je v mahah nosilo svoje prihranke v denarne zavode in v roku nekaj ur je bilo vloženih nad 100 milijonov pengőjev. Istotako so kupovali ljudje razne stvari po trgovinah, čeprav ni bilo za to potrebe. Trgovci že leta in leta niso imeli tako velikega prometa kakor večeraj. Snoci je vlada izdala demanti o napovedanem Gömbösovem puču.

Bukarešt, 23. sept. I. Ker so na bukareški borzi papirji utrpeli zelo velik padec, se je odločila uprava borze, da se od danes naprej dovolijo transakcije samo v efektivnih državnih papirjih, da pa se terminske kupčije prepovedo. Tako se bo preprečilo, da inozemstvo ne bo moglo zmetati romunske državne papirje na romunski trg.

Praga, 23. sept. tg. Na praški borzi je bilo danes veliko vznemirjenje radi nenadnega zvišanja diskontne mere. Posojila so močno padla. Tako je 5% državno posojilo zaključilo z zgubo 8.2 točke.

Newyork, 23. sept. Z. Te dni je bila zopet vkrcana ogromna količina zlata za Evropo. Prepeljalo se bo 109 milijonov dolarjev, ki jih bo požrlo zopet »zlato tele« *Francije in Nizozemske.*

Newyork, 23. sept. tg. Danes so veliki ameriški koncerni prekršili princip, ki se je ustvaril na iniciativo Hooverja po borznem polomu iz leta 1929, da se kljub krizi obdrži visoki proizvodni nivo v Ameriki. Ti koncerni so neopredno znižali delavske mezde za 10-20%. Borzna uprava je sporočila, da snoda pridobivanje tujezemskih nabavnih vrednosti pod določbe finančnega ministrstva in da je torej prepovedano.

Pariz, 23. sept. tg. Pariška borza se je otvorila danes v zelo čvrstem razpoloženju. Kupci so mnogo nakupovali in baisse spekulacija je kupovala kritja. Angleški funt je na borzi imel ceno 104 franka. Italijanska lira, ki je postavljena na zlato vrednost 134.34, je padala dalje.

Frankfurt, 23. sept. tg. Kakor piše »Frankfurter Zeitung«, namerava angleška vlada razglasiti moratorij za vse obresti, ki jih je plačevali inozemstvu, za amortizacijo in vračevanje dolgov, plačevanje glavnice. Madžarske inozemske obveznosti, ki zapadejo tokom enega leta, znašajo okrog 1 milijardo nemških. Padec funta na za Madžarsko ni neugoden, ker ima velike dolgove v funtih.

Posredovalnica za službe zarla

Skopje, 23. sept. I. Danes je mestna uprava v Skopju zaprla vse posredovalnice za službe ter jih predala javnim borzom. K temu koraku jo je prisililo dejstvo, da so se posredovalci čestokrat posluževali vsemogočih sredstev, da so izmožavali svoje stranke, kar mestna policija ni mogla nadzorovati. Izkazalo se je celo, da so bile posredovalnice celo trgovine z živim blatom. Upamo, da bo policija v najkrajšem času napravila konec takih posredovalnic tudi v drugih krajih naše države, zlasti v Beogradu.

Santiago, 23. sept. Z. Čilska vlada je do nadaljnjega prepovedala doseljevanje v državo radi brezposelnosti.

Split, 23. sept. Z. Banske uprava je dobila vesti o velikih viharjih in snežnih zametih v Livnu, Bogojni in Kupresu. Sneg je zapadel tako visoko, da so morali ustaviti avtopromet na progh Livno-Kupres-Bogojna. V Splitu je temperatura padla ter je začel vleči hladan veter po gorah.

Belgrad, 23. sept. AA. Privilegirana izvozna družba je prodala pretekli teden deloma v angleških in francoskih deloma v holandskih 3500 vagonov, v Srednji Evropi pa 2500 vagonov pšenice.

Francija in Amerika - gospodarici sveta

Pariz, 23. sept. Tukajšnji politični in finančni krogi ne presojajo več ukinitve zlatega standarda tako pesimistično kakor pred dnevi. Glavna pozornost ni toliko obrnjena na finančne probleme kakor na potovanje predsednika vlade Lavalu v Berlin in Washington. Kar se tiče obiska v Berlinu, je popolnoma gotovo, da bo Nemčija izkoristila padec funta v to, da bo zahtevala, da se one milijarde, ki jih je nedavno v obliki kratkoročnega posojila dobila od mednarodne finance, spremenijo v dolgoročne kredite, ker Nemčija tega posojila absolutno ne bo mogla ob določenem roku vrniti. Ravno tako pa je sigurno, da bo Francija Nemčiji za to koncesijo stavila svoje politične pogoje.

Ze prve dni oktobra pa bo Laval odpotoval v Washington. Ta obisk zelo laska Francozom, ker pomeni priznanje, da sta Francija in Združene države razsodnika sedanje gospodarske svetovne

in politične situacije. Treba pa je imeti pred očmi, da Hoover in Laval vsak drugače gledata na sedanjí svetovni položaj. Hoover stremi za širokim sodelovanjem, predpostavljajoč finančne interese političnim, dočim je Laval enako kakor francoski parlament menja, da je treba predvsem rešiti politične probleme, ako naj se razjasni gospodarsko obzorje Evrope.

Sploh vlada danes ne samo v Washingtonu, ampak tudi v Londonu in po vsem svetu zopet optimizem. Ameriški finančniki pravijo, da bo ukinitve zlatega standarda funta sama po sebi izboljšala gospodarski položaj Velike Britanije in vsega sveta. Tudi bo ta korak imel za posledico čim tesnejšo gospodarsko in politično sodelovanje med Anglijo, Ameriko in Francijo, pri čemer bo imela vodstvo Francija. Tako namreč mislijo v Parizu in utegnejo imeti prav.

Podpore za nabavo pšeničnega semena

Belgrad, 23. sept. AA. Kmetijski minister je s soglasjem predsednika ministrskega sveta odredil zato, da bodo naši poljedelci mogli pridelovati kvalitetno pšenico s čim večjim odstotkom glutena in da bo ta pšenica čim bolj zmožna konkurence z inozemsko pšenico na tujih trgih, da se na račun državne kmetijske zakladnice kmetijskega ministrstva da podpora za nabavo semena pšenice, rži in ječmena poljedelcem kot posojilo za leto dni.

Podpore se razdele posameznim banknim upravam v tejli višini:

1. banki upravi vardarske banovine	400.000 Din
2. banki upravi dunavske banovine	250.000 Din
3. banki upravi drinske banovine	250.000 Din
4. banki upravi savske banovine	350.000 Din
5. banki upravi moravske banovine	200.000 Din
6. banki upravi vrbaske banovine	150.000 Din
7. banki upravi zetske banovine	200.000 Din
8. banki upravi dravske banovine	100.000 Din
9. banki upravi primorske banovine	100.000 Din

Skupno torej vsem banknim upravam 2 milijona Din.

Kr. banske uprave bodo po pojasnili, ki ga je izdalo kmetijsko ministrstvo, porabile štiri šestine denarja za nabavo semena pšenice, ki najbolje ustrezajo lokalnim razmeram in ki vsebuje zadosten odstotek glutena; eno šestino za nabavo ožimne rži in eno šestino za nakup ožimnega ječmena, ki se bo razdelil poljedelcem v goratih krajih.

Nabavljeno seme bodo razdelili kot posojilo za leto dni okrajni kmetijski referenti naprednim in sposobnim poljedelcem za letošnje jesensko setev; obvezali pa se bodo morali, da bodo isto količino semena vrnili prihodnje leto po šteti ceni setev. Banke uprave bodo tako dobljeno seme prihodnje leto razdelile med poljedelce, ki letos ne dobe semena.

Nabava semena se mora izvršiti preko Privilegirane akcijske družbe za izvoz poljskih prielkov v Belgradu v zmlisu zakona o trgovini s pšenico. Nabavljeno seme mora biti trifrizirano in zaprašeno s tilantinom ali poraolom.

Kmetijsko ministrstvo opozarja v svojem pojasnili kr. banske uprave, da pravočasno razdele seme med poljedelce za setev. O izvršenih nabavah bodo kr. banske uprave predložile kmetijskemu ministrstvu poročila o izvršeni razdelitvi semena po okrajih in občinah.

Prodaja pšenice

Belgrad, 23. septembra. AA. Po naredbi g. finančnega ministra glede izvrševanja zakona o prodaji pšenice v državi, so običajni odbor in oddelki finančne kontrole poslali davčnemu oddelku finančnega ministrstva prepise seznamov o izvršenem popisu zalog pšenice in moke. Na podlagi dobljenih seznamov je davčni oddelek finančnega ministrstva poslal oddelkom finančne kontrole in običajnim odborom potrebne čekovne nakaznice z nalogom, da takoj izpolnijo čekovne nakaznice po seznamu o popisu pšenice in moke in jih izročijo osebam, ki so obvezane plačati odškodnino za količine pšenice in moke, ki so jih pri njih dobili o priliki popisovanja. Tako izpolnjene čekovne nakaznice bodo lastniki odnosno komisijonarji pšenice odnosno moke plačali na najbližnji pošti na račun žitnega fonda. (Davčni oddelek finančnega ministrstva).

Grizogono gre v Prago

Belgrad, 23. sept. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog zunanjega ministra s soglasjem predsednika ministrskega sveta imenoval za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v I. skupini kraljevskega poslanstva v Pragi dr. Pavislava Grizogona, ministra v pokoju.

Gandi sočustvuje

London, 23. sept. AA. Na današnji seji odbora za zvezni ustroj indske ustave je Gandi govoril o odloku glede zlatega standarda in stabilizacije indske rupije, ki jo je upoovedal snoci sir Samuel Hoare. Gandi je dejal, da vsi pristasi kongresa sočustvujejo z angleškim narodom v krizi, da pa mora izraziti svoje presenečenje, ker se je to sklenilo preko parlamenta. Sir Dadabhoj je menil, da je indska vlada storila v sedanjih razmerah, kar je mogla storiti.

Odbor je zaključil debato o odnosajih med obema indskima zbornicama in pričel razpravljati o sestavi in številu zveznega parlamenta. Dalje je razpravljaj o razmerju, v katerem naj bi bile indske države Britske Indije zastopane. Poročajo, da se udeležijo indske konference maharadža iz Kipurthale kot delegat.

Poncet v Berlinu

Berlin, 23. sept. AA. Novoimenovani francoski veleposlanik Poncet je izročil predsedniku nemške republike Hindenburgu poverilnice. Pri tej priliki je Poncet govoril o potrebi francosko-nemškega sodelovanja.

Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 21. septembra.

Ze dolgo se nisem javil, da Vam sporočim uspehe našega verskega življenja. Bile so počitnice, vročina itd., vendar se je med tem časom dogodilo marsikaj, kar bo zanimalo ožjo domovino in rojake širom sveta.

Dne 23. avgusta smo zagrebški rojaki poromali na Kum. Bilo nas je čez 150. Razporeženo je bilo izvanredno, saj je bil z nami komplet cerkveni pevski zbor in križarska godba.

Iškali smo stalnega duhovnika, deloma osebnostno, deloma pismeno. Povsod je bilo naše trkanje zaman, ali omahovali nismo. Zadnji čas nam je priskočil na pomoč s svojim svetom in bogato prakso gornjegrajski nadškof in podal kratke in jasne mišljene duhovno pastirstvo v velemestu. Človek dalekoviden, človek razumevanja za slovenstvo in slovanstvo sploh, kar je naš rod občutil neverjetno mnogokrat! Zagrebški rojaki smo mu iz srca hvaležni!

Po teh nasvetih smo našli duhovnika, ki bo imel skrb nad bogoslužjem pri Sv. Roku. S tem je cerkveni odbor rešen velikanskih težav in odgovornosti. Prvi ukrep našega visoko izobraženega duhovnika je bil ta, da je takoj pri nastopu svoje dragovoljne dolžnosti postavil v cerkev sv. Roka tabernakelj, a cerkveni odbor je nabavil krasno, malo monštranco in puščico. Včeraj, 20. septembra,

smo prvič dobili blagoslov z Najsvetejšim v novi monštranci. Naši rojaki so v tem občutili v svojih srcih veselje, srečo in hvaležnost do onih, ki goje toliko razumevanja za sveto stvar.

Včeraj je obhajal naš prvi duhovnik preč. g. svetnik Janez Kalan. Ze prošlo nedeljo je bilo oznanjeno darovanje za novo monštranco. Cerkev je bila včeraj obadvakrat nabito polna, popokine je mnogo ljudi moralo ostati pred cerkvenimi vratmi, ker je znotraj zmanjkalo prostora. Darovanje za monštranco je neverjetno bogato izpadlo, jasen dokaz, da hranijo naši rojaki v svoji duši lučko verne slovenske matere in da jim te svetinje ne more nihče nikjer in nikdar izruvati. Cerkveni odbor se tem potem vsem darovalcem najtopleje zahvaljuje!

Preč. g. Janez Kalan, ta neutrudljivi kulturno-prosvetni delavec, ki je na naše prošnje takoj priskočil na pomoč, ne nadejajo se fizičnih koristi, je bil včeraj presenečen, ko je videl, kakšen blagoslov je rodila njegova služba božja na Belo nedeljo...

Cerkveni pevski zbor nam je vsako nedeljo lepši in ugodnejši. Hrvati prihajajo, poslušajo in se čudijo... Obeta se nam tudi cerkveni orkester, njegov prvi član je že parkrat nastopil na koru. Cerkev sv. Roka postaja premajhna... Kulturni razmah zagrebških rojakov je na čeli črni očičen. O novih kulturnih ustanovah zagrebških Slovencev bom še letos podrobneje poročal.

Mladi akrobati za Ljubljano

Ljubljana, 23. sept.

Ko je lansko jesen prof. Strohshneider navdušil ljubljance s svojimi spretnostmi na žici, smo gledali njegove produkcije z nekakim spoštovanjem. Ko so letos trije ježičani ponovili te ločke in pridali še marsikaj svojega, smo bili ponosni, da tudi pri nas kaj takega zmoredmo. Mlada in predrzna mladež pa je gledala na to stvar drugače. Strohshneider je bil tujec, celo profesor, in kar je tujega je brez dvoma vedno umetno, skoro da nedosegljivo. Če pa pridejo dejal bi skoro ljubljanske srajce in ponove isto, ti na mlade brite glave to stvar razlagajo

Kmetijska razstava v Kranju

S pomočjo prispevka ministrstva za kmetijstvo v znesku 15.000 Din se priredi to jesen kmetijska razstava v Kranju. Razstava bo trajala tri dni in to predvidoma 7., 8. in 9. novembra. Vršila se bo v prostorih ljudskega in Narodnega doma ter v gimnazijski telovadnici in bo obetojala iz poljedelškega in povrtinskega ter sadjarskega oddelka. Priključili pa se že mlekarški in planšarski ter šolski in propagandni oddelki. Razstavo organizira okr. kmetijski referent s pomočjo prireditvenega odbora, ki mu načeluje posestnik Joža Burgar iz Smlednika. Namen razstave je, da pokaže vse vrste kmetijskih proizvodov v surovem in predelanem stanju, a tudi stroje, orodja in priprave domačega izvora, v kolikor se vse to nanaša na kranjski okraj, s ciljem, da se kmetijska produkcija vsestransko izboljša in ojači propaganda za napredek. Prireditvi želimo obilo uspeha.

Ciganska roparja prijeta

Cigana osumljena roparskega napada s plenom
Din 50.000

Litija, 22. septembra.

Zadnjič smo poročali, da so litijski orožniki pozapri sedem mož broječo cigansko tolpo, ki je opustošila njive v vasi Ribče. Ko so odesedeli prisojeno kazen nekaj dni in povrnili odškodnino, so izpustili pet ciganov. Medtem pa je sodnik dr. Štiglič poslal dva cigana, Nikolija Andraža in Franceta, v zapore celjskega sodišča. Oba cigana je namreč spoznala gostilničarka Razberger Jožeta iz Lok pri Trbovljah, da sta jo pred dobrim pol letom v družbi več drugih ciganov v Sestinih pri Zagrebu oropala za 50.000 Din.

Cigan Nikolij Andraž je bil radi suma tega ropa že mesec in pol v preiskovalnem zaporu, pa so ga takrat izpustili. Sedaj pa menda prejmeta oba cigana-razbojnika zaslužen kazen za svoje tolovajstvo.

Sodnijski zaključek smrtnega karambola

Epilog smrtnega karambola na Celovski cesti

Ljubljana, 23. septembra.

Mnogim je še v spominu karambol, ki se je zgodil skoraj pred letom na Celovski cesti v Šiški, ko se je neke nedelje tik pred polnočjo zaletel motocikel v kolesarja. Tedaj je 28 letni Ivan Mandl radi hudega padca z motocikla umrl. Zaradi te nesreče se je pred ljubljanskim sodiščem vršilo že več razprav, danes pa je bila zadnja.

Razpravo je vodil sodnik poedinec dr. Dolinar, državno pravništvo pa je zastopal dr. Lučovnik. Priče so izpovedale o dogodku sledeče:

Tisto nedeljo se je vršila pri »Slepem Janezu« razdelitev daril motokluba Ilirije. Bila sta tam tudi pokojni Ivan Mandl, šofer pri podjetju Magister v St. Vidu, ter njegov prijatelj Gregorin iz Gamelj. Prej pa, preden sta prišla tja, sta že prevozila precej pota. Da nista bila vinjena, potrjuje priče. Pokojni Mandl je nagovarjal Gregorina, naj ga z motociklom zapelje do »Kmetec« v Zgornji Šiški. Gregorin se je sprva branil, ker mu motocikel ni popolnoma odgovarjal, deloval namreč ni en cilindar, napelel pa se je le dal pregovoriti od prijatelja Mandla ter ga je vzel na motocikel. Mandl je sedel zadaj, Gregorin pa je vodil motocikel. Po izpovedbah priče je Gregorin znan hiter vozač. Je pa pri vožnji previden. Tako so povedale priče.

Ob tisti priliki, bilo je ob pol 12 ponoči, sta Gregorin in Mandl vozila s hitrostjo 50 km na uro po državni cesti proti Šiški. Blizu Heinricharjeve hiše v Šiški se je pred motociklom nenadoma pojavil kolesar Meze, ki je vozil brez luči v isto smer, dočim je imel Gregorin na motociklu močno svetlo. Kakor pove Gregorin, mu je Meze zavozil s kolesom tik pred motor, radi česar je bil nastal strašen karambol. Meze je padel s kolesa, se nevarno potolkel ter se nekaj časa ni niti zavedel, dočim je Mandl, ki je sedel na motociklu zadaj za Gregorinom, radi silnega sunka padel v loku z motocikla čez Gregorina na trdo cesto. Padee je bil tako silen, da je Mandl na dobljenih težkih poškodbah kmalu izdihnil.

Brž po nesreči je pritekel iz bližnje stražnice stražnik, ki je potem poklical tudi reševalni avto. Stražnik je ugotovil, da je Gregorin v zadnjem hipu motocikel močno zavrl, kar se je poznalo na cesti, povedal pa je tudi, da izmed mnogih stvari, ki jih je tamkaj takoj po nesreči našel in pobral, ni bilo nobene svetilke, ki naj bi jo bil imel kolesar Meze. Tudi druge priče pravijo, da je bil Meze brez luči. Obtoženi Gregorin je bil spoznan za krivega, da je vozil z nedopustno brzino ter tudi tega zakrivil nesrečo, ki se je končala s smrtno žrtvijo. Gregorin je bil obsojen na pet mesecev zapora; kazen je pogojna za dobo dve leti, ker je obtoženi Gregorin bil doslej vedno na dobrem glasu ter še ni bil nikoli kaznovan. Obsojen je bil dalje na povračilo stroškov kazenskega postopanja, dalje na odškodnino vdovi pokojnega Mandla za stroške pogreba v znesku 1016 Din. Mezetu pa ima plačati za razbito kolo in raztrgano obleko 500 Din, za bolečine pa 250 Din. Glede ostalih zahtev so bili udeleženci zavrnjeni na civilno-pravno pot.

En dan iz življenja Špelice

3. V kuhinji

Med tem pa Špelica je naša izborna kuhala kosilo. Z zavestjo mirno se ponaša, Ker ve, kak nere „Albus milo“

Imate čas za svoje delo, ako veste, da pere Vaša perica s pristnim Albus milom. Ni Vam treba vsak trenutek tekati v pralnico, ker veste, da Albus milo verno služi in dobro pere. V lastnem Vašem interesu je torej, da vedno uporabljate samo

ALBUS MILO

Zahteve bednih viničarjev

Ljutomer.

Na občnem zboru »Strokovne zveze viničarjev« v Ljutomeru so se obravnavali in sprejeli važni predlogi. Občni zbor je pooblastil načelstvo zveze, naj povsod potrebno ukrene, da se zagotovi viničarjem stalnost v službi, da se organizacija pridruži stremelju vinogradnikov po odpravi prevelike trošarine na vino. Radi namere znižanja plač viničarjem pa se je sprejela naslednja resolucija: Zbrani viničarji delegatje na redni skupščini svoje stanovske organizacije »Strokovne zveze viničarjev« v Ljutomeru, odločno protestiramo, zoper namero, da bi se nam plače znižale. Naš denarni zaslužek je že sedaj najmanj 60% premajhen, da bi mogli z njim vzdrževati svoje družine, vsaj na najskromnejši človeku dostojni način. Denarni zaslužek viničarjev pri svoji hrani in pri najtežjem delu, tudi takrat, ko je bila dobra vinska trgovina, v zelo redkih primerih ni znašal več, kakor je obtožala takratna vrednost enega litra vina po dnevni ceni, prodanega iz vinogradniške kleti. Najnavadnejša plača viničarja je znašala dnevno le za pol litra, v nekaterih še za viničarje bolj slabših razmerah pa celo toliko, kakor je bila vrednost samo ene četrtinke litra vina. Takrat ni prišla iz vinogradniških krogov prav nobena težnja, da bi se viničarjem plače zvišale, kar bi bilo to celo potrebno in pravično in kar bi edino danes moglo opravičevati znižanje. Ako so vinogradniki prišli sedaj v težko krizo, podčrtamo, da viničarji sploh od prevrata sem se nismo bili izven nje. S tem, da bi se viničarjem plače še znižale, ne bo nikomur, najmanj pa vinogradniški krizi prav nič pomagalo. Kupna moč viničarskega ljudstva se bo še zmanjšala, kriza se bo še povečala in bo prizadela vsakega, za katerega pride viničar kot konzument v poštev. To bo prizadelo vinogradnike same.

Važno je naglasiti pri tem dejstvo, da so prišli prvi glasovi o znižanju zaslužka viničarjem, ravno od strani velevinogradnikov, predvsem inozemcev, kateri so po večini itak tudi dosedaj svoje viničarje najslabše plačali, pridelano vino pa najbolje prodajali, krasen izkupicek, sad naše zemlje in trud našega človeka, pa nalagali in spravili v blaginje izven naše države. Posledice skrajne obubožanosti tisočev in tisočev viničarskih družin sedaj v povojni dobi se že usodno kažejo pri viničarski mladini (šolska deca, fantje naborniki) kot bodoči generaciji. Iz splošnih državnih kakor narodnostnih vidikov naša javnost, predvsem pa mero-dajni činitelji, ne smejo dopustiti, da bi se viničarjem plače še znižale, da bi se to ljudstvo še bolj stiskalo in tiralo na rob obupa. Če ne moremo morda priti tukaj v poštev mi, ki smo danes tukaj

dejansko viničarji, očetje številne družine, naj vsaj vzame v zaščito naša mladina, naš bodoči rod, katere od prenapornega dela že v zgodnji mladosti, sestradena, vsled uboštvja telesno kakor duševno degenerirana, nikoli ne bo mogla predstavljati krepkega in zdravega rodu, nikoli ne more postati tista mladina, od katere bi mogla naša splošnost pričakovati tistih koristi in tistega ponaša, ki je ravno tukaj ob vsej severni meji za naš narod tako nujno potreben.

Vsi viničarji odločno stojimo na stališču, da se nam plače ne smejo reducirati in pri tem pričakujemo opore od vse naše človečansko čuteče javnosti, predvsem pa od državnih oblasti. V naši pravični borbi hočemo tudi to, da se mora določiti, kolika sme biti najmanjša viničarska plača v vseh krajih in kar bi bilo že danes nujno potrebno izjaviti posebno tam, kjer so še za viničarje tiste krivične razmere in navade, da mora viničar vinograd obdelovati skoraj zastonj, ali pa za tako nizko plačo, da o pravem zaslužku za delo sploh ne more biti nobene besede. — Strokovna zveza viničarjev.

Zadava dolenjskega St. Vida

St. Vid pri Stični.

Železen bat pri zvonu župne cerkve se je prelomil pri zvonjenju na praznik Marijinega Vnebovzeta. Celih pet tednov je poteklo, preden je došel nov bat. Slišimo, da je Kranjska industrijska družba na Joseničah računala za nov, 60 kg težki bat skoraj 1100 Din. Po našem mnenju bi morala družba, ki je pred 10 leti nabavila zvonove, vpoštevati, da je bila njena krivda, ker je dala slabo blago, da se je bat prelomil.

Elektrarna Zagradec je imela celo poletje premalo vodne moči. Žaga, mlin, pletarna, ki so urejeni na električen pogon, so mogli le redko kdaj obratovati. Tudi pri žarnicah se je poznalo, da je elektrarna preobremenjena. Sedanje deževje bo temu odpomoglo, toda kmetovalcem pa deževje ne ugaja. Krompirja še niso izkopali, ajda ne bo dozorela.

Po toči prizadeti so prejeli državno podporo — 25 kg ječmena vsak, ki se je oglašil. Malo je, a tudi za malo moramo biti hvaležni.

Javno kopališče v Novem mestu

Novo mesto, 22. sept.

V Novem mestu je pred časom osnovala trgovska družba z o. z. javno kopališče z vsem komfortom, opremljeno s kadnimi kopelmi in kabinami za prho. Predvideno je tudi, da se kopališče, ako bo pokazala to potreba, instalira z raznimi zdravstvenimi kopelmi, parno itd. V kopališču bo tudi pedikura.

Deja se vrše z vso naglico, ter bo najbrže s 1. oktobrom začelo obratovati oziroma bo tega dne izročeno javnosti v uporabo. Kopališče se nahaja v zgradbi novega Prosvetnega doma na Florjanskem trgu, torej na zelo prikladnem kraju v centru mesta. To kopališče bo prva tovrstna ustanova na vsem Dolenjskem in se ga bodo posluževali razen meščanov tudi vsi, ki po svojih poslih prihajajo v mesto iz bližnje in daljne okolice. Prav posebno pa bo kopališče služilo vsem, ki niso imeli kopalnice doma in so zato dosedaj bili primorani posestrati kopališča v Ljubljani, kar seveda ni nikomur bilo preveč na roko.

Urniki, iz katerega bodo razvidne kopališke ure in obratovanje, bo še pravočasno objavljen.

Marška Sobota

Nogo si je strl. G. trgovca Nemec Janeza je zadela v nedeljo zvečer precej huda nesreča. Šel je proti domu. Naenkrat je nekoliko nerodno stopil. V nogi je počilo in on se je sesedel na tla. Domov so ga morali peljati. Strli si je desno nogo. Pred leti je imel zlomljeno levo nogo.

Prvenstvena tekma. V nedeljo popoldne je bila prvenstvena tekma med Rapidom iz Maribora in tukajšajo Muro. Zmagal je Rapid v razmerju 6 : 1.

Judovski »dolgi dan«. V ponedeljek so Judje imeli »dolgi dan«. Trgovino so bile zaprte, oni pa so imeli v templju pobožnosti ter so se posili ves dan.

F. TOOPARATE svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon
Rodentstock. Voigtlander
Weitla, Certo itd. ima vedno v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Zahtevajte cenik! —

Ljubljana

Izpušeni iz volivnih imenikov

Ljubljana, 23. septembra.

Volivni imeniki so razpoloženi. Časa za reklamacije je malo. Zato opozarjamo vse ljubljane, naj pogledajo, če so res vpisani v volivni imenik. Kakor namreč čujemo, je izpuščenih iz volivnih imenikov na stotine volivcev, predvsem delavcev. Volivne imenike so delali na podlagi ljudskega štetja.

Na podlagi ugotovitev ljudskega štetja so bili vpisani v volivni imenik, kakor smo izvedeli, vsi ljubljanski prebivalci, ki so 1. stalno v Ljubljani prisotni in 2. vsi začasno v Ljubljani odsotni. Izpušeni pa so iz vol. imenika vsi, ki so bili pri ljudskem štetju vpisani v rubriko: »Začasno prisotni«. Med začasno prisotne so vpisani vsi, ki nimajo v Ljubljani stalnega družinskega stanovanja, to je predvsem delavci, pa tudi drugi.

Z ozirom na to lahko rečemo, da je izpadlo iz volivnih imenikov več tisoč volivcev, ki v resnici v Ljubljani stanujejo. Zato je potrebno vse take opozoriti, da se pravočasno vrekliarajo, sicer bodo ob volivno pravico ne le pri teh, ampak tudi pri bodočih volitvah. Sedaj imeniki so podlagi za bodoče volivne imenike.

Zaradi tega je tudi jasno, zakaj je število volivcev v Ljubljani tako malo naraslo.

Za zaščito mater in otrok

Ljubljana, 23. septembra.

Iz poročila, ki ga je te dni izdala mestna občina, posnemamo naslednje zanimive podatke o Zavodu za zdravstveno zaščito mater in otrok. Ta zavod vrši že od svoje ustanovitve ogromno delo in se uspešno tega dela pozna dobro na znanem znižanju umrljivosti malih otrok in na tem, da se je znatno dvignila otroška higijena v našem mestu in v bližnji okolici, kjer zavod deluje.

Zavod ima te oddelke: Dečki in materinski dom kraljice Marije, dispanzer za otroke s pododdelki: otroška poliklinika za revne otroke do 14. leta in posvetovalnica za matere dojenčkov in malih otrok do 6. leta, mlečno kuhinjo za dojenčke, kolonijo za dojenčke in male otroke, odtok za popularizacijo higijene otrok in higijene žene s poučujočo učiteljico, šolo materinstva in strokovno šolo za zaščitne sestre.

Lani je zavod pregledal 16.666 otrok, vseh konzultacij pa je bilo 39.454, sestre so imele na domovih 1699 obiskov. Mleka je bilo oddanega 12.426 obrokov, dalje 3650 gramov mazila, 53.454 gramov ribjega olja. V zavodu je bilo lani 732 zdravniških predavanj. Dalje 24 tečajev na deželi o negi in prehrani otrok in 24 razstav o negi in higijeni otrok. Specialnih tečajev je bilo šest.

V zavodu so trije zdravniki in šest sester.

Zavod je v svojem delovanju ugotovil precejšen odstotek ortopedskih defektov in napak v telesni držbi otrok. Ta ugotovitev zelo jasno govori, kako nujno potrebna bi bila ustanovitev šolske ortopedske telovadnice, kakor jo imajo že vsa moderna večja mesta. Imamo v Ljubljani sicer društvo »Atena«, ki dela nekaj malega na tem polju, vendar pa večjega obsega ni. Na račun mestne občine se v Ateni stalno vežba 15 do 20 otrok iz mestnih šol. Pripominjamo, da ima OUZD že moderno opremljeno ortopedsko telovadnico za svoje člane, manjšo pa ima tudi splošna bolnišnica.

Drama brezposelnega fantja

V treh dejanjih

Ljubljana, 23. septembra.

I.

Zelo mlad fant je. Brezposeln je že dolgo, saj je skoraj že pozabil, kdaj je zadnjič delal. Prosjači pri dobrih ljudeh, ker ne more živeti ne od lastnega kapitala in ne od obresti. Nemara je res kaj kdaj kaj ukradel, nemara ni, policija ga ima pod nadzorstvom in stražniki ga poznajo. Že nekaj tednov je, odkar se je fant zopet podal na eno svojih vsakdanjih poti, namreč po stopniščih imenitnih in manj imenitnih hiš, da si kje izprosi kos kruha ali dinar za približek ali kakšne cape. Jesen je pred vrati, fant pa je strgan. Na Miklošičevi cesti, preden se okorajži v veliko hišo, se skrbno ozre, če ni kje blizu kakšen stražnik. Nikjer nobenega!

Na vrhu stopnic res preprosti dobro gospo, ki se ji strgani fant zamisli, da mu da moder jopič. Malce je že obnošen, za fanta pa je krasen dar. Fant ves hvaležen odide navzdol.

II.

Fant ni opazil stražnika, preden je šel v hišo, pač pa je stražnik opazil fanta. Stražnik ga sedaj prime: »Ti, kje si pa dobil ta jopič?« — »Izprosil sem ga pri dobrih ljudeh!« Stražnik fantu ne zaupa: »Bomo videli. Se bo izkazalo na policiji!« Ne pomaga nič, fant mora na policijo. Osumljen je tatvine.

III.

Mine 14 dni. Zopet pozovni v lepi hiši na Miklošičevi cesti v gornjem nadstropju. Zopet odpre gospa. Pred njo zopet stoji isti fant. Uklenjen je in v jetniški obleki. Tudi ni sam. Z njim je še jetniški paznik. Fant v jok: »Gospa, povejte, ali mi niste pred 14 dnevi podarili teli modri jopič? Spomnite se!« Gospa se takoli spomni in potrdi to. Še začudi se: »Gospod paznik, dajte no fanta izpuštili, saj ni ukradel jopiča! Zakaj ga pa 14 dni držite v zaporu? Saj imate iz jetnišnice do mene le 20 korakov! Še isti dan bi se lahko prepričali!« Tudi paznik je šlovi, vendar pa mora biti uraden: »Gospa, fanta ne morem izpuustiti jaz. To morajo le višji. Poročal pa bom, da je fant nedolžen.« Paznik in mladi jetnik odideta, gospa pa strme gleda za njima.

Nedvomno se bo sedaj izkazalo, da je tudi za tega fanta pravica na svetu in da po nedolžnem ne bo kaznovan, čeprav je 14 dni po nedolžnem sedel v preiskavi, ko je bilo do resnice le 20 korakov.

Delavsko glasbeno društvo »Zarja« odprti tudi letos v začetku oktobra glasbeno šolo z mladinskimi oddelki. Starši, vpisite svoje otroke, ki imajo veselje do glasbe, do 28. septembra v prostorih »Zarje«, Delavska zbornica, I. nadstropje, I. vhod, Miklošičeva cesta.

Dobava službene obleke. Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada razpisuje dobavo blaga in podloge za 75 zimeških službenih oblek. Poleg tega razpisuje tudi izdelavo teh službenih oblek. Ponudbo z vzorci blaga je predložiti do vatelega 30. septembra t. l. ravnateljstvu mestnega dohodarstvenega urada, kjer bodo na razpolago vse potrebne informacije, tako dobavni pogoji kakor vzorci blaga.

Kaj bo danes

Drama: »Prililiče in prvo nadstropje«. veselo-igra. Premijera. Izven.
Nočno službo imajo lekarnice: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24; dr. Stanko Kmet, Dunajska cesta 41.

Okrožnica pekovskih mojstrov. Zadruga pekov za sodni okraj ljubljanski v Ljubljani je razposlala sledečo okrožnico. Na združenem sestanku dne 22. septembra 1981 je bilo soglasno ekle-njeno: 1. da se ukine vsako dajanje procentov pri dobavi kruha kakršne koli vrste prodajalcem. Pri dobavi finega peciva in žemelj je dopusten popust do največ 10 odstotkov 2. Star kruh se pod nobenim pogojem ne zamenja ali pa vzame nazaj. 3. Nihče ne sme prevzeti odjemalcev svojih tovaršev. 4. Vsako ponujanje kruha in peciva od hiše do hiše, po stavbah, sejmistihi, šolah itd. je po zakonu prepovedano in bo vsakdo, ki bo pri tem zasačen, ovraden pristojni oblasti. 5. Pečenje kruha privatnim strankam se računa od 2-3 Din od kosa po njegovi velikosti. 6. Ob nedeljah počiva v pekarnah vsako delo. 7. Pečenje za prodajo kruha čez ulico je po zakonu prepovedano vsakomur, ki nima »a to potrebnega oblastnega dovoljenja — obrtnega lista. Stranke se naprošajo, naj prinesejo papir za zavijanje kruha in peciva s seboj. Cenj. občinstvo se naproša, da uvaža zgoraj navedeni sklep pekovskih mojstrov.

V Ljubljani, dne 22. septembra 1981.

Zadruga pekov za sodni okraj ljubljanski v Ljubljani.

Večerašnji živilski trg je bil dobro založen ter zelo živahen. Prinešenih je bilo nekaj košar lepih jurčkov, ki drže ceno 3 Din za merico. Neka žena je ponujala lepe jurčke kar po 5 Din merica. Lisitke so se prodajale po 1.50 Din liter. Za Jugoslovansko knjigarno je bilo največ grozdja, večina s Hrvaškega, ki ga prodajajo za belokranjsko. Malaga se je dobila po 6 Din, črna in šmar-nica po 4 in 5 Din kilogram. Lepa jabolka so se prodajala po 3-4 Din kg, brusnice po 4 Din, bosnanske slive po 4-5 Din, breskve 5-6 Din kg. Prinešenega je bilo tudi nekaj smederevskega grozdja, ki se je prodajalo po 4 Din kg. Brusnice so bile po 8-9 Din liter. Zelene paprike ste dobili 4 za 1 Din, Orehi v lušnah po 2.50 liter. Trg je bil dobro za-ložen tudi z zelenjavo vseh vrst. Paradižniki so po 2 do 3 Din kg, kolerabe po 0.50-1 Din ena, kislo zelje po 3, trnovsko po 4 Din, krompir po 1.25 Din, zeljate glave 50 par do 1 Din ena, salata in druge povrtnine po zmernih cenah. Kakšna razlika je v cenah povrtnine in kako vpliva kakovost pridelka na prodajno ceno, najlepše dokazuje slučaj, ki je našemu poročevalcu padel v oči pri neki ženski iz okolice, ki je prodajala med drugimi sočivnimi rastlinami tudi karfiolo. Imela je med množico manjših karfiolov, ki jih je nudila po 1 Din eno, tudi dve lepi karfioli, za kateri je zahtevala po 15 Din za eno. Če jih je tudi prodala za to ceno, nismo ugotovili. — S perutnino je bil trg vberaj nekoliko slabše založen ter je bilo okrog potokov, ki so prodajala lepa piščeta in putke, precejšnja gneča. Tudi jaje ni bilo mnogo, prodajala so se po 1-1.25 Din za kos. Ajdova moka je bila po 4 Din liter, pšeno tudi po 4 Din. Kumar je še vedno dovolj, čeprav trdijo kmetice tem od Skofje Loke, odkoder jih prinesejo, vsak trdi d-n sproti, da so zadnje. Kumare se prodajajo od 0.50-2 Din ena. Na Sv. Petra nrepu je bil dovoz kmečkih voz s krompirjem in zeljem zelo slab, kakor večinoma vedno ob letošnjih tržnih dnevih. Zlešti krompirja je bilo malo; nudili so ga na debelo po 1 Din, zeljate glave po 50 par.

OBLEKE IN SUKNJE

le iz pristnega angleškega blaga pri

K. PUČNIK, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 3

Prvovrstno delo.

Splošna obrtno-nadaljevalna šola za peke, slaščičarje, medijarje, mesarje in vrtnarje v Ljubljani na Vrtači, Erjavčeva cesta št. 19 ima vpisovanje v nedeljo, 27. septembra t. l. od 8. do 12. dopoldne v prililiču. Novinci princesejo k vpisu zadnje šolske izpričevalo, ostali pa izkaz o napreduku minulega šolskega leta. Mesečna ukovina je Din 20.—. Vsa ostala pojasnila prejmejo učenci pri vpisovanju.

Zakaj ni krompirja na trg. Prešli smo: Z ozirom na notico v Vašem cenjenem listu dne 22. t. m. pod naslovom »Zakaj ni krompirja na trg?« Vas vljudno prosimo, da priobčite v Vašem listu sledeče pojasnilo v vednost kmetovalcem: Po tarifni posilavki št. 26a v občinski uvoznini mesta Ljubljane se plača na mitnici za poljske pridelke 0.05 Din za kg. Uvoznik prejme potrdilo o vplačilu v obliki bolete mestnega dohodarstvenega urada. Ako kmetovalec ni prodal vsega blaga na trgu, dobi pri odhodu iz mesta na mitnici proti predložitvi bolete površje o razliko vplačila za isto množico blaga, ki jo zopet pelje iz mesta domov. Na to je mestno tržno nadzorstvo velikokrat opozorilo kmetovalce, zlasti na trgu, kjer prodajo na debelo krompir, repo, zelje in čebulo. Velika večina kmetov je o tem dobro poučena. Prosimo, da tozadevno tudi druga županstva obvestijo svoje občane. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani.

Na ženski strokovni nadaljevalni šoli za umetne in oblačilne obrti v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 1 se bo vršilo vpisovanje v nedeljo, dne 27. septembra t. l. od 9. do 12. dopoldne. Vajeke krojačice, modistke, pletilce itd. naj prinese s seboj zadnji izkaz, za novostopivše pa odpuštnico, oziroma zadnje izpričevalo in učne pogodbo. Šolnino knjižico je vplačati pri vpisovanju, kjer prejmejo učence nadaljnja pojasnila glede pričetka rednega pouka.

Na Frančiškanskem mostu so začeli odstranjevati staro železno ograjo še na drugi strani. Zapri so zato še levi hodnik ter je pešcem odprta zdaj samo cesta. Na Frančiškanskem mostu je zaradi tega nastala nevarna ovčina, ki pa ne bo dolgo trajala. Na desni strani mostu so na mesto stare ograje že pričeli zidati novo. Večraj so znova pridili ob Frančiškanskem mostu električno uro, ki so jo bili zaradi popravila začasno vzeli proč.

Na Čojzovi cesti, z mostu pri Sv. Jakobu, se oziroma zdaj številni radovedni gledalci v strugo Ljubljanice. Pričeli so tamkaj dvigati blato s kupov v strugi. Zadeva gre hitro naprej, kar opraviijo največ z vlačilci, katere vleče iz struge na breg električni motor. Na delu so štiri vlačilne lopate, ki jih upravlja po dva delavca, na bregu pa stoji pri strojih po en strojinik. En vlačilec dela onstran mostu na Trnovskem nabrežju, eden na Bregu, eden pa na Gallusovem nabrežju.

Teletina po 10, 12, 14 Din kg na stojnici Zajc Antona.

Tako morate jemati solčne in zračne kopelii!

Pred solčenjem, toda ne z mokrim telesom, nadržgite se temeljito s

NIVEA-CREME (olje za kožo in masažo)
NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje čisto svoje vrste encoriti sestavino za nego kože oboje zmanjšuje nevarnost solčarice, oboje pote njuje polt tudi ako je nebo oblačno. N vsebne Vas obla a pri vročini, Nivea-olje Vas varuje ob slabem vremenu pred hladom in ste a tudi pred prehladom. Zato morete tudi v času neprijetnih dni izposiaviti svoje telo svetlobi, zraku in vodi.

Nivea-creme Din 5.— do Din 22.—, Nivea-olje Din 25.—, Din 35.—, Proizvajalca: Jugosl. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. j., MARIBOR, Gregorčičeva ulica št. 24.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu (XXIII. kolo)

Flohr in Stoltz sta danes remizirala že po 18 potezah. Flohr je odprl pred črno, nakar mu je Stoltz odgovoril z Grünfeldovo obrambo. V partiji se ni zgodilo nič posebnega, ker sta oba mojstra držala ravnotežje in je kmalu sledil remis.

Tudi partija Maroczy-Spielmann je bila hitro končana. Po otvoritvi je nastala kratka središnica, ki je bila polna izmenjav in sledila je za Spielmannom nekoliko boljša končnica, ki pa je kljub temu ostala remis, ker sta imela različne tekače.

Sledil je dopoldne še tretji remis in sicer v partiji Pirc-Tartakover. Tartakover je igral zopet Tartaschovo obrambo damekega gamblita, s kateri je premagal Kashdana in ki vsebuje številne kmete. Pirc se je branil proti tej varianti boljše kot Kashdan in je srečno prešel vse napade, ter rešil svojo materialno premoč v končnici s stolpi. Končnica je bila za Pircu mogoče dobljena, toda proti velikemu poznavalcu končnice Tartakowerju se je moral naš mladi mojster zadovoljiti le z remijs.

Colle je hotel imeti od Vidmarja le remis in je zato otvoril pred kraljem, toda to pot je na slabo našel, ker je Vidmar zaigral zelo riskantno in podvzeto, tako, da je Colleja povsem spravil popolnoma iz tira. Colle je poskusil z nekaj miselnimi, pa povsem nevarnimi potezami markirati Vidmarjevo otvoritveno potezo za slabo. Ponudil je Vidmarju figuro, toda Vidmar je raje zvel kmeta in si v centru pridobil tako premoč, da je bil Collejev položaj kmalu brezupen. Colle se je moral kmalu vdati, ker je imel v nastali končnici s stolpi dva kmeta manj in ni imel nobenih izgledov na remis.

V partiji Kashdan-Aljehin se je vsa borba vršila šele v končnici. Otvorila sta igro s štirimi tekači, nakar sta po izmenjavi več figur hitro prišla v končnico. Aljehin je uvidel, da v partiji s

Kashdanom v prvem turnusu v središčnici ni mogel dobiti in je danes poskusil v končnici, v katero je vložil vso svojo energijo, da bi dosegel zmago. Končnica je bila zelo interesantna in napeta, ter se je Kashdan tudi tukaj izkazal kot prvovrsten igralec. Aljehin partije ni mogel dobiti, kljub temu, da je opravil na dan vso svojo voljo in trud in je moral svojemu mlademu tekmeccu dovoliti, da je dobil od njega v vsem turnusu druge pol točke. Kashdan je do sedaj poleg Astaloša edini, ki je s svetovnim prvakom na blejskem turnirju dosegel obe partiji remis.

Niemcoviču je danes dr. Astaloš dovolil, da je odigral partijo zopet v svojem pravem stilu. Astaloš se je zadržal preveč pasivno in Niemcovič ga je tako blokiral, da je zašel v pozicijo, v kateri se je komaj mogel gneti. Slednjič je moral ravnati in ne da bi mogel pomagati in gledati, kako Niemcovič pripravlja odločilen napad na kraljevo krilo. Niemcovičev napad je polagoma, tako sigurno napredoval in je popoldne slednjič tako dozorl, da je moral Astaloš kapitulirati.

Partija Bogoljubov-Kostič je bila prekinjena. Bogoljubov je prišel v damekem gambitu v prednost in je dobil končno kmeta. Nastala je končnica s stolpi, ki je bila prekinjena in bo Bogoljubov najbrže zmagal.

Stanje po XXIII. kolu: Aljehin 18 in pol, Bogoljubov 12 in pol (1), Kashdan, Vidmar 12 in pol, Niemcovič, Spielmann 12, Flohr, Maroczy, Stoltz 11 in pol, Kostič 11 (1), Tartakower 10, Astaloš 9, Colle 8, Pirc 7 in pol.

Jutri se bo vršilo XXIV. kolo, v katerem igrajo: Spielmann-Colle, Vidmar-Niemcovič, Astaloš-Pirc, Tartakower-Flohr, Stoltz-Bogoljubov, Kostič-Kashdan in Aljehin-Maroczy.

Odkupnina za kuluk

Belgrad, 23. septembra. AA. Ministrstvo za gradnje je izdalo z aktom št. 30.309 z dne 20. avgusta 1981 pojasnilo za tolmačenje št. 38 in 40 zakona o državnih cestah. To pojasnilo je izdalo na popraševanje nekaterih ustanov, kako naj se ravna pri odmeri in pobiranju odkupnine za osebno delo uradnih pripravnikov, ki po novem uradnem zakonu nimajo temeljne plače, niti ne položajnih doklad ne osebnih draginskih doklad, nego imajo samo plačo po draginskem razredu in periodične draginske doklade.

Gradbeno ministrstvo stoji na stališču, da je treba pravilno in pravično obremeniti njihove prejemke po novem uradnem zakonu. Uradniški pripravniki v državni, banovinski in občinski službi, ki po novem uradnem zakonu z dne 1. aprila t. l. nimajo temeljnih in položajnih plač in tudi ne položajnih ne osebnih draginskih doklad, nego samo plačo po draginskem razredu in redne dragske doklade, ne plačajo odkupnine za osebno delo po zadnjem odstavku št. 38 zakona o nedržavnih cestah kakor ostali stalni po skupinah razvrščeni uradniki. Njim se odmeri odkupnina na podlagi odmere davkov po tabeli št. 40 zakona o nedržavnih cestah, vendar tako, da se pri njih ne izvaja št. 41 omenjenega zakona.

Za vse ostale uradnike in nameščenice velja pojasnilo, ki ga je izdalo gradbeno ministrstvo pod št. 42293-30.

Težak položaj delavcev državnih železnic

Maribor, 23. sept.

Poročali smo že, da je znižan delovni čas v delavnicah državne železnice v Mariboru od 8 na 6 ur dnevno. S tem se je znižala mesečna mezza delavcem za ravno enotedenski zaslužek. Kaj pomeni to znižanje za delavce, nam svedoči sledeči praktični primer: Ključavničar-delavec v delavnici z 10 službenimi leti ter družino 5-6 članov je prejel mesečno za 8 urno delo 46 Din mezza ter 14 Din premije. Z znižanjem delovnega časa se je pa znižala sorazmerno tudi mezza in premija, tako, da zasluži sedaj imenovani dnevno samo 45 Din. Ker pa plačuje delavnica svoje nameščenice ne od ure ali dneva, temveč jim daje mesečno mezza ter računa za isto le polni delavci, dobe po novem znižanju delavnika plačo le za 18 delovnih dni ali mesečno 810 Din. Od te vsote pa je treba odbiti še najemnino za stanovanje, ki znaša v slučaju, da stanuje v železniški koloniji, mesečno 75 Din drugače pa seveda 200-300 Din, dalje bolniško blagajno 38 Din, penzijski fond 140 Din ter še izdatki za organizacijo itd., tako, da ostane mesečno delavcu v najboljšem slučaju kvečjemu 500 Din. Pri tem zaslužio toliko le kvalificirani delavci z dolgoletnim številom službenih let, dočim zaslužio nekvalificirani delavci in začetniki dnevno le 26 Din. Znižanje prejemkov je prišlo ravno v času, ko je treba oskrbeti deco za šolo ter se pripraviti za zimo. Kje naj vzame ubogi delavec sedaj sredstva za obleko družini in sebi, za kurjavo v zimi in za prehrano družine? Živeti je treba, pa že s sedanjimi plačami se ni dalo izhajati; koliko neporavnanih kreditov je še pri trgovcih. In sedaj, na zimo, jih čaka še hujska beda, mnoge družine bodo naravnost gladovale. Ali ni tu nobene pomoči?

Za duhovščino se priporoča velika izbira črnega in temnosivega blaga za obleke in povrhnjke v novi stavbi trgovca Mačuna, Maribor. Gosposka 10.

Nov most delajo. Na cesti pri Betnavskih lipah delajo nov betonski most. Radi tega je cesta do nadaljnjega za promet z avtomobili in težkimi vozili zaprta.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

REDILNA KAVA

OKUSNA IN ZDRAVA JE

KOLINSKA KAVA

Trbovlje

Vlom v barako. V torek okoli 2 ponoči so vdrl v neznani vlomilci v barako nasproti šoli v Trbovljah, kjer prodaja kruh, sadje in razne slašiče branjevka Potrata Nežka S silo, najbrž s sekuro, so vlomili in razbili vrata. Ogorki papirja pričajo, da so si svetili z ovijalnimi papirjem. Odnešenega je precej sadja in čokolade. Natančno pa lastnica niti sama ne ve, koliko, ker se je zanesla in ni vodila tako natančnega pregleda svoje zaloge. Ker so take razmere, bo morala zopet v košu prenašati vsak večer svojo zalogo v stanovanje, kakor dela sosednji barakar-trafikant, katerega so pred štirinajstimi dnevi tudi hoteli vlomilci olajšati za tobak, pa jim ni uspelo. Vsakemu se smili dobrodušna stara ženska, ki še preživlja s prodajo sadja, kruha in slašiče največ šolskim otrokom, pa so jo brezvestneži za njene razmere zelo občutno oškodovali.

Vsi praznujejo. V soboto in ponedeljek se je pri rudniku praznovalo, ker pa rokodelci iz osrednje delavnice lahko nekatere naprave popravijo edino ob času, ko obrat počiva, so ta popravila izvršili v soboto, zato pa praznujejo mesto v soboto poleg ponedeljka še v torek.

Dobrodelnost. Občni zbor Vincencijeve konference v Trbovljah se je vršil zadnje nedelje v župnijski pisarni za tretje leto njenega poslovanja. Zupanstvo je zastopal g. Vodušek. Odbor je imel polno sej, priredil eno akademijo in organiziral podporno akcijo za rudarske otroke s pomočjo obeh prevzvišenih škotov. Preskrbel je 21 sirot in podpiral 29 družin, 19 vdov, 16 bolnikov iz podporne akcije pa je dobilo obleke ali obuvale 304 otrok. Vsega se je izrpolo 32.628.60 Din. Stavbni fond za otroško zavetišče na Vodah, kjer ima Vinc. konferenca že zemljišče, je narasel na 165.000 Din. Pri slučajnostih se je ugotovilo, da smatra odbor za glavno nalogo, da čimprej pride do otroškega zavetišča na Vodah, za katero skuša zainteresirati čim širše kroge. Posvetoval se je o pomožni akciji za letošnjo zimo, kriza je hujska od lani, a je letos silno občutno zadela tudi kmečki stan, odkoder smo lani prejeli veliko podpor. Potek občnega zbora je pokazal na veliko delo in še več dobre volje pomagati potrebnim.

Dnevna kronika

Morilec v Gačniku v rokah pravice?

Pragersko, 23. sept.

Po dolgem iskanju se je posrečilo orožnikom aretirati moža, ki o njem domnevajo, da je indentičen s Stefanom Faležem, osumljenim, da je izvršil strašen zločin v Gačniku pri Mariboru, kjer je bila v noči od 27. na 28. avgusta na zverinski način umorjena posestnica Julijana Herič. V prvem razburjenju je bil aretiran radi tega umora kmet Bahmen, toda odšli prstov, ki jih je našla policija v stanovanju umorjenke, so kmalu pokazali drugo sled. Sum se je jel zgoščevati okrog Stefana Faleža, katerega so videli nekateri sosedje dan pred zločinom v bližini Heričeve domačije. Falež je pobegnil v Avstrijo, kjer ga je presenetila obmejna patrulja avstrijskih orožnikov v trenutku, ko se je v neki kmečki hiši ravno bril. V zadnjem trenutku se mu je posrečilo pobegniti napol obrtemu in od tedaj je izginila vsaka sled za njim. Prihajale so že razne vesti da so ga videli z jati, zdaj tam in so tudi aretirali več domnevnih Faležev toda pravega niso dobili. Domnevali pa so, da je pobegnil iz Avstrije zopet čez mejo. V torek

so pa orožniki s Pragerskega končno aretirali v Zavrču pri Ptujju nekega hlapca, ki je najbrž identičen z lekanim Faležem. Omenjeni hlapec se je zadnje čase klatil okrog Pragerskega, kjer je izvršil tudi več vlovov. Med drugim je vlomil tudi v pragerski grad, odkoder je odnesel neko knjižico ter stampiljko. Orožniki so vlomilcu prišli kmalu na sled, ter so ga našli pri nekem kmetu, kjer je služil za hlapca.

Pri aretaciji je vlom v grad priznal, ter so našli pri njem tudi ukradeno knjižico in stampiljko. Pri orožnikih se je takoj porodil sum, da je aretirani identičen z osumljenim Stefanom Faležem. Prepeljali so ga na Pragersko in od tam dalje v št. 11 v Slovenskih gorah, kjer so ga predstavili avstrijskim orožnikom, ki Faleža dobro poznajo. Povabljenih je bilo tudi več pri iz Gačnika, ki so videli Faleža usodnega dne v bližini mesta umora, da se točno ugotovi vlomilčeva identiteta. Ob času poročila še niso mogli doznati, v koliko odgovorja domneva, da je aretirani hlapec identičen z morilecem Faležem.

Koledar

Četrtek, 24. septembra: Marija Devica, rešiteljica ujetnikov. Gerard, škof mučenec. — Sonce stopi v znamenje tehtnice ob 1.24. Astronomski začetek jeseni. Dan in noč sta enako dolga.

Slovensko delavstvo proti Bati

Sedaj, ko se velik del slovenskega delavstva, to so usnjarski in čevljarški delavci, bori proti neznočni konkurenci tujih industrij, zlasti proti konkurenci Bate, sedaj se je zgodilo, da je takozvana Narodno strokovna zveza na usta g. Vladimira Kravosa jasno in določno nastopila za gospoda Bafo. G. Vladimir Kravos je namreč v današnjem »Slovenskem Narodu« priznal, da ga je NSZ pooblastila, naj se na kongresu čevljarških delavcev v Belgradu izjavi za ustanovitev Bafine tovarne v Jugoslaviji. To je ta gospod tudi res storil in je še ponosen na to. Zivljenje tisočev in tisočev slovenskih delavcev, eksistenca njihovih rodbin, ki je že do sedaj bila bedna, to je postranska stvar! Glavno je, da ustanovi Bafo svojo tovarno pri nas. Ogromna večina čevljarških in usnjarskih delavcev v Sloveniji je organizirana v Jugoslovanski strokovni zvezi in socialistični Strokovni komisiji. Vsa ta ogromna večina organiziranih in množica neorganiziranih čevljarških delavcev se Bate po pravici boji.

Vsak čevljarški delavec v Sloveniji ve, kaj bi pomenila ustanovitev Bafine tovarne v Jugoslaviji. Na mah bi bila uničena vsa čevljarška in usnjarska industrija v Ljubljani, v Trzinu in drugod v Sloveniji. Samo otrok more misliti, da bo Bafo zaposlil vse te tisoče naših delavskih moči. Prav gotovo je, da bo Bafo ustanovil tovarno kje na jugu, kjer so delovne moči cenejše in še skromnejše. Skoraj gotovo je tudi, da na naše kvalificirano delavstvo ne bo prav nič reflektiral. Prva posledica bo, da bo v družinah naših čevljarških delavcev zavladala črna beda in se bo število brezposelnih namah ogromno povečalo. Ne za tovarnarje, tudi ne za Polaka, s katerim nima »Slovenec« prav nobenih stikov, kakor bi rad v »Slovenskem Narodu« podtikal g. Kravosa, temveč za usodo našega delavstva gre. Če ne bomo imeli domače industrije, tudi domač človek ne bo imel kruha. In če ga bo pri Bafi hotel dobiti, bo moral zapustiti svoj dom in oditi za Bafo na jug.

Drugo pa je, kako Bafo postopa s svojimi delavci. Kako se more kakšna delavska organizacija zavzemati za Bafo, ko je vendar znano, da Bafo ne pusti svojemu delavstvu prav nobene organizacije. V krajih, kjer se naseli, so delavci takorekoč ujeti od Bafinih podjetij. Garajo v tovarni kakor stroji, a še po delu nimajo svobode, ki je pravica vsakega človeka. Bafini delavci so na stopnji suženjev. Tudi če bi slovensko delavstvo res našlo kruh pri Bafi, bi ga bilo treba le pomilovati. Zato smo odločno proti temu, da bi Bafo na ta način, kakor v Zlinu, zasuznjeval delavstvo tudi na jugu naše države. Na eni strani se torej obljublja slovenskemu delavstvu v čevljarški in usnjarski stroki popolna brezposelnost, na drugi strani pa delavstvu na jugu stanje, podobno suženjstvu.

In za to se navdušuje Narodna strokovna zveza in v njenem imenu njen tajnik g. Vlad. Kravos.

ZASTOPNIK ZA DRAVSKO BANOVINO iščemo proti dobri proviziji (na željo tudi fiksnu plačo) za prodajo šifov, platna in preprog na obroke. Samo agila in znanstveni gospodje naj pošljejo svoje ponudbe ali se predstavijo osebno tverdi »BRADFORD«, Ljubljana, Seidenburgova ulica 7.

Sreča v nesreči

Sv. Lovrenc na Pohorju, 23. sept.

V torek se je pri postaji Sv. Lovrenc na Pohorju pripetila neizgledna, ki je slučajno ni poselala usodna za človeško življenje. Izdelovalec sodavice Payer iz Marenberga je vozil s svojim tovornim avtomobilom sodavico v Sv. Lovrenc. V bližini postaje, kjer pelje cesta visoko nad Dravo, mu je počila na avtomobilu prednja os in je prednjem kolo odletelo v loku v Dravo. K sreči je vozil avto z zmerno brzino, tako da ga je ograja zadržala. Če bi avto udaril z malo večjo silo ob ograjo, bi se bila brez dvoma udala ter bi avtomobil s šoferjem vred strmoglavil po bregu v Dravo, ki je na tem mestu silno deroča in nevarna.

Nesreče in poškodbe

Ljubljana, 23. septembra.

Bolnišnica je danes sprejela več ponesrečenec. Franc Kogovšek, 62 letni zidarški mojster iz Plešivice 57 pri Vrhniki, je večerj tako nesrečno padel, da se je poškodoval na desni rami.

Na Borštnikovem trgu v Ljubljani se je davi ponesrečil 18 letni Luka Jurak. Padel je s tovornega avtomobila, ki je prevažal gradbeni material. Poškodovan si je desno nogo.

V livarni v Gameljnah pod Šmarno goro se je danes ponesrečil 37 letni izdelavec Božo Kandatič. Pri delu je padel in si zlomil desno roko.

Vsraj se je v Polhovem gradu ponesrečil 20 letni Ludovik Endlihar, mesarski pomočnik iz Polhovega grada 31. Padel je tako nerodno, da si je prehodno desno nogo.

Ze pred tednom dni se je v Prešernovi ulici ponesrečila 64 letna Marija Dovgan, žena orožniškega stražmojstra v pokopju. Pri padcu si je zlomila desno nogo. Zdravila se je najprej doma, danes pa je morala v bolnišnico.

ZASTOPNIK ZA DALMACIJO iščemo proti dobri proviziji (na željo tudi fiksnu plačo) za prodajo šifov, platna in preprog na obroke. Samo agila in znanstveni gospodje naj pošljejo svoje ponudbe ali se predstavijo osebno tverdi »BRADFORD«, Ljubljana, Seidenburgova ulica 7.

Osebnosti

— **Izpremembe v upravni službi.** Premeščeni so po potrebi službe: Dr. Dioniz Maraz, okrajni načelnik v Prevaljah, k banski upravi, dr. Lovro Hacin, okrajni načelnik v Mariboru, levi breg, za okrajnega načelnika v Prevaljah. Njegove posle prevzame podnačelnik Milan Makar. Dosedanji okrajni načelnik v Krškem, dr. Janjo Šiška, je odpoklican v ministristvo za notranje posle; na njegovo mesto pride dr. Tina Čuš, dosedaj podnačelnik v Kočevju. Okrajni podnačelnik dr. Janko Vidic v Radovljici je premeščen v Logatec, podnačelnik Ivan Bavek pa iz Logatca v Kočevje. — Okrajni načelnik v Ljubljani, dr. Rudolf Andrejka, je imenovan za banskega inšpektorja in poklican v službo k banski upravi, na njegovo mesto je postavljen dosedanji okrajni načelnik v Kranju, Josip Znidarčič. Okrajni načelnik v Kamniku, dr. Fran Ogrin je v isti lastnosti premeščen v Kranj, njegovo mesto prevzame okrajni podnačelnik v Mariboru, Fran Voušek.

— **Notarska vest.** Skupščina notarske zbornice v Ljubljani je v svoji seji dne 20. t. m. izvolila za predsednika notarske zbornice dr. Kuharja Andreja, notarja v Ljubljani, za podpredsednika pa dr. Krevla Josipa, notarja v Ljubljani. Ostali odborniki so: Ašič Ivan, notar v Mariboru, Jereb Rado, notar v Konjicah, Marinček Matija, notar v Novem mestu, dr. Sorli Ivo, notar v Mariboru, Ušlaker Ivan, notar v Sevnici. Namestniki: dr. Grešič Ivan, notar v Kranjski gori, dr. Stojan Ivan, notar v Ljutomeru, Sink Števo, notar v Škofji Loki.

— **Odlikovanje učiteljstva.** V torek dopoldan ob 11 je v magistratnem poslopiju izročil g. župan dr. Dinko Puc v navzočnosti šol. nadzornika Rado Gruma, red sv. Save V. vrste šol. upraviteljem Polaku Janku, Legatu Stanku, Repovšu Miru, Grčarju Titu, učitelju Kobalu Josipu in učiteljicami Deteli Mariji in Grošelj Mariji, vsi iz Ljubljane.

Novi grobovi

† V Količevem pri Domžalah je večerj umrl g. Ivan Antolinc, delovodja Bonačeve tovarne. Pogreb bo v petek dopoldne iz Količevega na pokopališče v Dobu. Naj počiva v miru!

Ostale vesti

— **Zrebanje loterije** za zgradbo društvenega doma v Črešnjem pri Slov. Bistrici se vrši v nedeljo 27. septembra ob 3 popoldne. Opozorjamo prodajalce srečk, da vrnejo neprodane srečke.

— **Abiturientom,** ki nameravajo študirati v Zagrebu. Redno vpisovanje na zagrebški univerzi začne 25. septembra in traja do vsehlega 30. septembra. Potrebne informacije glede vpisovanja, stanovanj in hrane dobite v J. A. K. D. »Danica«, Frankopanska ul. 7, dvorišna zgradba. Odbor.

— **Akademikom.** Zveza slušateljev Aleksandrove univerze v Ljubljani javlja vsem akademikom in novincem, da bo za časa vpisovanja vodila pisarno v avli in pred kvesturo v drugem nadstropju, kjer bo dajala informacije glede vpisa na univerzo in pobirala članarino za ZSAU. Opozorjamo, da mora vsak akademik po sklepu zadnje skupščine ZSAU plačati članarino v znesku 4 Din. Pripominjamo, da bodo le oni akademiki, ki so plačali članarino, uživali vse ugodnosti, ki jih nudi ZSAU v svojih odsekih. Vse te ugodnosti so razvidne iz razglasnih desk. — Odbor ZSAU.

— **Pojasnilo uredništva Slov. biografske leksikona.** Prejeli smo: Gospod minister n. r. Ivan Hribar se je v »Slovenec« dne 20. t. m. zahvalil za čestitke ob osemdesetletnici in je ob tej priliki označil Slovenski biografski leksikon kot »ne dovolj zanesljiv«, menda radi tega, ker stoji na strani 353, da je Ivan Hribar »dovršil slado gimnazijo v Ljubljani (1864–67)«. Zadeva je sledečega pojasnila potrebna. V avtobiografiji, ki jo je dal gosp. Hribar uredništvu SBL na razpolago in ki sem jo podpisal dopolnil in pripravil za tisk, je napisal gosp. Hribar v rubriko »Studije z letnicami« samo podatek »6 gimn. razredov« brez kraja in brez letnice. Dognal sem po programih, da je dovršil Ivan Hribar nižjo gimnazijo v Ljubljani 1864–67 in nisem našel njegovega imena v nobenem kranjskem programu leta 1868. Šele 1869 se pojavi njegovo ime edinkrat in sicer v V. razredu novo-meške gimnazije kot »Repetent I. semestra«. To netočnost je zakrivil torej g. Hribar sam z netočnimi podatki. Sicer je pa to malenkost, ki nikakor ne dopušča obzbe, da je SBL nezanesljiv. Pomankljivosti in netočnosti, ki so tudi v SBL, kakor pri vsakem delu človeških rok, se zavedamo sodelniki sami, zase pa odrekam g. Ivanu Hribarju, ministru n. r. vsako legitimacijo oddajati javno kakršnokoli sodbo o SBL. — V Ljubljani, dne 23. septembra 1931. — Dr. Avg. Pirjevec.

— **Vpisovanje v obrtno-nadaljevalno šolo** v Zg. Šiški. Gg. mojstrom (icam), indust. podjetjem v vodnost, da je naknadno vpisovanje v obrtno-nadaljevalno šolo v nedeljo, dne 27. septembra ob 10. do 12. dopoldne. Če se bo javilo zadostno število učencev, se bo letos otvoril še tretji (strokovni) razred s dvema oddelkoma, namreč za lesno obrt in za kovinarje. Strokovne učne moči so zagotovane. Natančne podatke nudi šolska pisarna.

— **O pasjem pasakirju** smo poročali pretekli teden iz Kranja. Pes, ki se je sam vozil v luksuznem avtomobilu, katerega je šofiral doslej neznan šofer, je na kranjskem mostu planil iz avta in se zagnal v mimovozečega kolesarja gospoda Alojzija Franterja, slikarskega mojstra (ne pomočnika, kakor je bilo zadnjič pomotoma poročano) v Stražišču pri Kranju. Poškodovani mojster g. Franter se je pri padcu tako poškodoval, da je dva dni bruhal. Tudi desna roka je tako poškodovana, da je še danes nesposoben za delo. Kako lahko bi se bil g. mojster smrtno nevarno poškodoval. In krivec bi ostal nekaznovan. Taki slučaji delajo slabo kril!

— **Obledelo obleke barva** v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

— **Pri ljudeh z nerednim delovanjem** srea povzroči kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice zavžite zjutraj na tešče zelo lahko odvajanje brez vsakega napora. Specialisti za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da učinkuje zanesljivo in brez vsakih težkoč »Franz-Josef« voda celo pri zelo težki napaki zaklopnice. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Celje

— **Mestna elektrarna** naznanja, da bo elektrarna Fala ukinita v nedeljo 27. t. m. zaradi raznih potrebnih popravil dobavo električnega toka za mesto Celje in okolico in sicer med 7. in 15. uro.

— **Najden samomorilec** v Polulah. V sredo 23. t. m. zjutraj okoli 7 so opazili ljudje, ki so šli na delo, v Polulah v bližini križa, nedaleč od gostilne Kranje, viseti na ograji škarpe truplo. Truplo je bilo še toplo. Obveščena je bila orožniška postaja, ki je odredila po dognani smrti prevoz trupa na okoliško pokopališče. Pri mrtvecu niso našli ničesar drugega kot eno listino, iz katere je bilo razvidno, da se piše mrtvec Mance Ivan, rojen 1882. l., pristojen v Delnice in da je rezervni kapetan II. razreda, in neki listič, da ima v Zagrebu ženo, s katero pa ne živi skupaj, in 3 otroke, nadalje da gre v smrt zaradi neozdravljive srčne in živčne bolezni in da je rim. kat. vere, da si pa ne želi cerkvenega pogreba.

— **Izguba denarja.** V torek 22. t. m. je bil izgubljen v mestu en bankovec po 100 Din. Pošten najditelj je naprosil, da odda denar pri predstojništvu mestne policije.

— **Obični zbor Korošcev.** V nedeljo 11. oktobra ob 10. uri predpoldne se bo vršil v hotelu Evropa 3, redna letna skupščina Kluba koroških Slovencev v Ljubljani.

HALO!

HALO!

Senzacija!

Prispeli so v Celje ljubljanski akrobati, za katere je vladalo veliko zanimanje v Mariboru. Upamo zadovoljiti tudi p. n. občinstvo v Celju s svojimi artističnimi akrobacijami, ki jih bomo izvajali v Celju v Prešernovi ulici od 24. do 27. sept. t. l. vsaki dan ob 8 zvečer in v nedeljo ob 11 dopoldne s pestrim sporedom.

Novo meso

Biserna poroka. V ponedeljek se je vršila biserna poroka g. Leopolda Fischerja in njegove žene Marije. Ob 10 dopoldne je v sijajno razsvetljeni kapiteljski cerkvi izvršil poročni obred in podell blagoslov preč. g. Ferjančič Franc z lepim primernim nagovorom. Poroki je prisostvovalo razen otrok, vnukov in ostalih sorodnikov tudi veliko občinstva.

Krojaški atelje je odprl v stavbi novega Prosv. doma g. Pelko Franc ml.

Iz št. Petra pri Novem mestu so predstavljene sledeče učiteljske moči: gdč. Vogrine Mira v Stopiču, Beljan Josipina v Vavto vas, Šercelj Ana v Trebnju in Lapajne Anton v Dobrniču.

Obrtna nadaljevalna šola v Novem mestu. Vpisovanje vajencev (nk) v obrtno nadaljevalno šolo v Novem mestu za šolsko leto 1931–32 bo v nedeljo 27. septembra 1931 od 9–12 dopoldne v pisarni obrtno nadaljevalne šole na deški osnovni šoli. Začetniki naj prinesejo s seboj učno pogodbo! Vpisnina znaša letno 50 Din. Redni pouk se bo pričel za vse razrede v nedeljo 4. oktobra 1931 ob 8 zjutraj. Pouk na tej šoli morajo posecati vsi vajenci (nke) iz Novega mesta, Kandije, Zabje vasi, Smihela, Broda, Irce vasi, Drške, Gotne vasi, Regerče vasi, Bršljina, Cegelnice in Ločne. Upravitelj.

DOGOVOR

pekovskih obrtnikov sreza Novo mesto. (Na znanje kupujočemu občinstvu.)

Pekovski obrtniki, včlanjeni v Zadrugi rokodelskih in sorodnih obrtov za srez Novo mesto, zbrani na sestanku, ki ga je sklical zadruga dne 20. septembra 1931 ob pol 11 v Novem mestu, sklepajo s svojo večino sledeče, obvezno za vse pekoveke obrtnike v srezu:

1. Vsi pekovski obrtniki se zavežejo prodajati kruh v okviru vsakočasnih ministrskih uredb ali uredb upravnih oblasti po sledečih sporazumnih določbah:
2. beli, polbeli in črni kruh se prodaja v kosih, ki ne smejo biti manjši od Din 2 komad, pa navzgor;
3. luksuzno pecivo se mora prodajati v kosih, ki ne smejo biti večji kot po Din 0.50;
4. za kruh pod točko 2, ki ne sme biti manjši kot po Din 2, se nikomur in nikdar ne sme dati do sedaj običajnega in sploh nikakega namečka;
5. samo za luksuzno pecivo po Din 0.50 se določi nameček, največ dva komada na deset komadov ter se ta nameček ne sme v nobenem slučaju prekoračiti. Vsak nameček v denarju, katerekoli oblike, pa je nedovoljen.
6. Star kruh se lahko proda svobodno po oceni pekovskega mojstra, vendar brez vsakega namečka.
7. Samo masleno luksuzno pecivo se lahko prodaja v kosih, večjih kot po 50 par, vendar samo po naročilu.

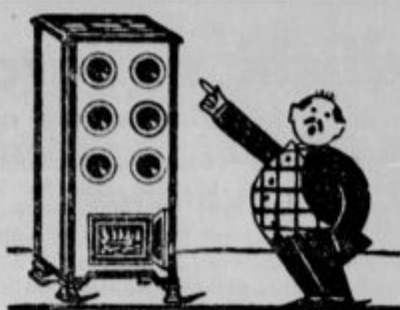
Kdor bi prekoračil katerekoli točko tega dogovora, ga na prijavo kogarkoli zadruga kaznuje po predhodnem dokaznem postopanju s kaznijo 1000 Din za vsaki slučaj. Izrečene kazni imajo eksekucijsko moč, grede pa v prid revnemu obrtništvu po razdelitvi načelstva zadruga.

Ta dogovor stopi v veljavo 1. oktobra 1931.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov za srez Novo mesto.

Iz društvenega življenja

Sv. Andraž pri Velenju. Kat. prav. društvo priredi v nedeljo, 27. septembra ob 15. v društvenem domu prečestljivo žaloigro izza svetovne vojne »Stilmondski župani«.

Zadovoljstvo nad 10.000 kupcev
v sami Jugoslaviji je najboljšje izpričevalo za

Zephir peči

Znatno znižane cene!

ZEPHIR D. D.

TOVARNA PEČI IN EMAJLA

SUBOTICA

Samoprodaja

Ljubljana: Breznik & Fritsch

Celje: D. Rakusch

Maribor: Pinter & Lenard

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 24. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Plošče. — 19.00 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. — 19.30 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročila jugoslovanskega prvaka dr. Milana Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.00 Internacionalni prenos iz Belgrada: Prenos St. Hrističeve opere »Suton«. — 21.40 Zbor I. belgrajskega pevskega društva poje srbske cerkvene pesmi. — 22.00 Prenos baletne godbe iz Narodnega gledališča. — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Petek, 25. septembra: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.00 Čas, plošče, borza. — 19.30 Predavanje o Sokolstvu. — 20.00 Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu, poročila jugoslovanskega prvaka dr. Milana Vidmar v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — 20.30 Prenos iz Belgrada: Vijoliški koncert g. Soukoly Istvan iz Budimpešte. — 21.30 Pevski koncert gospe Zlate Gjurgjenac-Gavella, solistke ljubljanske opere (prenos v Zagreb in Belgrad). — 22.15 Orgle solo, izvaja prof. Tomc. — 22.45 Vesti.

Drugi programi

Petek, 23. septembra.
Belgrad: 12.45 Radio-orkester. 17 Jugoslovanske pesmi. — 18 Prenos iz kavarne. — 20 Vokalni koncert. — 20.30 Violinski koncert. — 21.30 Ljubljana. — 22.50 Radio-orkester. — Zagreb: 17 Prenos iz kina. — 20.30 Belgrad. — 21.30 Ljubljana. — 22.40 Plesna glasba. — Budimpešta: 17.25 Popoldanski koncert. — 19.30 Ciganska glasba. — 20.30 Ciganska glasba. — Dunaj: 16 Popoldanski koncert. — 19.30 Prenos iz državne opere. — 22.20 Večerni koncert. — Milan: 12 Pestra glasba. — 19.20 Pestra glasba. — 21 Varietjska glasba. — Oslo: 20 Simfonični koncert. — 22.15 Petje v zboru. — Praha: 21 Koncert donskih kozakov. — 22.15 Moravska Ostrava. — Langenberg: 20 Večerni koncert. — 20.30 »Od spevoigre do opere«. — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 17.30 Instrumentalni koncert. — 21 Prenos iz opere. — Berlin: 20 Simfonični koncert. — 21.10 »Zivljenje v verzih«, nato nočni koncert. — Katowice: 20.15 Simfonični koncert. — 22.30 Lahka plesna glasba.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levio-Mentol-Droždjenko

in blagoslovila

njen neprecenljiv

čudežni učinek

Pri revmatizmu, trganju, Mi-
asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: dlesne vdrgniti
in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavobolu, nervoznosti,
pomankanju spanja: čelo in cele
telo vdrgniti, ter vzeti zvečer
pred počitkom malo kopel
s dodatkom Levio Mentol-Droždjenke.

Pri utrujenosti: masirati celotno telo.

Pri žledenih boleznih: 10
kapljic na košček sladkorja.

Pri ispadanju las in prhljuju:
masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potenju pod pazduho, nog
rok a i celotnega telesa naj se
poteži deli zjutraj in zvečer iz-
mivajo.

Levio-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani
ORIGINALNI STEKLENICI

Zahlevajte izrečno

Levio-Mentol-Droždjenko
ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levio-Mentol-Droždjenka
se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini
po 10—, 26— in 52— Din. Pazite se pred po-
naredbami.

Centralni biro:

LAVILJA MENTOL-DROŽDZENKA

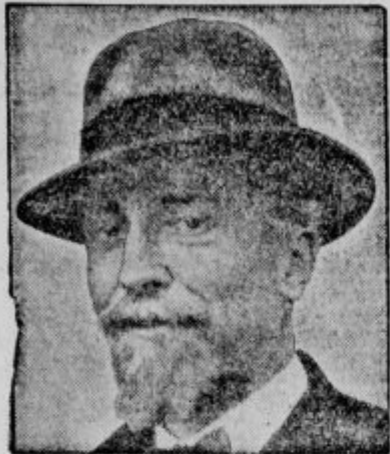
Zagreb, Marulićev trg 5. — Telefon: 73-53

Indijski milijarderji ob okrogli mizi

Maharadže na londonski konferenci

Poleg Gandija in drugih pravih voditeljev velikega indijskega naroda sede na konferenci ob okrogli mizi v Londonu indijski knezi, ki jih indijsko ljudstvo nič manj ne sovraži kakor Angleže. Zanimivo bi bilo, če bi človek mogel prešteti, koliko milijonov sedi za okroglo mizo. Koliko milijard?

Od 6000 domačih knezov, ki jih angleška Indija šteje, jih je seveda le malo, ki so bo-

Montagu Norman, guverner Angleške banke, ki je sedaj prvič v zgodovini ustavila izplačila v zlatu.

gati v ameriškem smislu besede. Kakih 12 jih je milijarderjev. To so naslednji knezi: nizam iz Haidarabada, maharadže iz Sindie, Džapurja, Travankorja, Kašmira, Džohpuja, Patiale, Udepurja in Bhartpurja, holkar iz Indorja, holkar iz Gajkvarja in kneginja (begum) iz Bhopala.

Pri večini naštetih je zelo težko in često popolnoma nemogoče računsko zapopasti njihovo celokupno premoženje, posebno, ker je v Indiji pojem lastnine zelo širok. Tako je v nekaterih državah knezova posest tako velika, da za ljudstvo prav ničesar ne preostane. Ljudje so prisiljeni, da zemljo, katero obdelujejo in od katere morajo živeti, vzamejo v najem od kneza, ki za to pobira najemnino, in sicer večinoma v pridelkih. Prave državne

Ko ga je obiskal indijski podkralj, da mu je izročil visoko angleško odlikovanje, mu je maharadža podaril dozo za cigarete, ki je morebiti najdragocenejša na svetu. Poznavalci jo cenijo na dva milijona dinarjev.

Maharadža iz Udepurja poseduje 17 gradov in 300 dvornih slonov, katere opravlja 200 ljudi. Konji v hlevu tega kneza so žal — slepi. Ker maharadži navadne konjske oči niso všeč, jih je dal iztakniti in nadomestiti z blestecimi kamni, ki se po njegovem mnenju mnogo bolj bleste kakor oči.

Če že naštevamo bogate Indijce, pa ne smemo pozabiti duhovnih knezov. Najbolj znamenit in znan je voditelj indijskih mohamedancev: Aga Khan. On je duhovni poglavar približno 60 milijonov muslimanov. Vendar so mu njegovo državo vzeli. Od tedaj živi v Parizu in pobira vsako leto glavarino, ki jo mu mora vsak indijski musliman odrajtati. Na ta način ima letnih dohodkov okrog 270 milijonov francoskih frankov. Pred pol letom se je poročil z neko pariško frizerko, sedaj pa se nahaja med indijskimi knezi ob okrogli mizi v Londonu.

Philipp Snowden, angleški finančni minister, v čigar rokah je sedaj oblast za dalekosežne finančno-politične ukrepe.

Ostanki poganškega pokopališča v Vatikanu

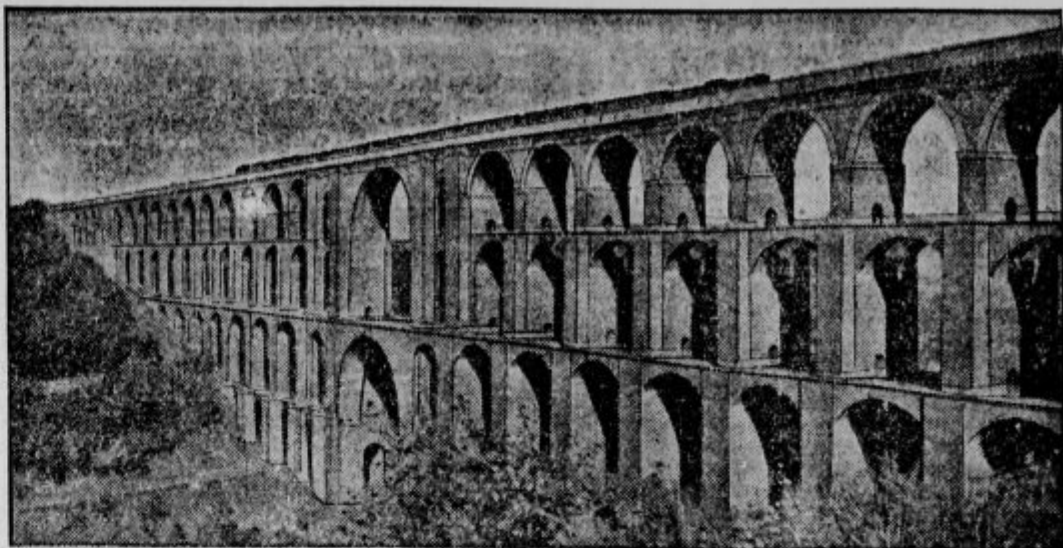
Pred kratkim so v Vatikanu po odredbi komisije za javna dela začeli z izkopavanjem starin na trgu Renesanse. Med kopanjem so našli na grobove, ki so prav taki kakor oni, ki so jih svoječasno našli v okolici Angelskih vrat in še na več drugih krajih. S tem je še bolj potrjena domneva, da je bilo nekoč v tem delu Rima poganško pokopališče.

Migljaj s holom

Nekega dne je prejel Mark Twain, ki je takrat še izdajal časopis v Missouri, od svojega naročnika-trgovca pismo, v katerem mu je pisec sporočil, da je v časopisu našel pajka in, ker je praznoveren, bi rad zvedel, kaj pač to pomeni. Mark Twain mu je poslal naslednji odgovor: Spoštovani stari naročnik! Da ste našli v svojem časopisu pajka, ne pomeni za vas niti srečo niti nesrečo. Pajk je v našem listu samo hotel pogledati, kateri trgovec nima notri nobenega inserata, da potem obišče njegovo trgovino in sprede pred vrati mrežo, v kateri bo mirno bival do konca svojega življenja.

Letalo, ki stoji v zraku

V Orlyu na Francoskem so te dni napravili poskus z letalom »Oehmichen«, ki ga je pilotiral francoski letalec de Broutelle. Letalo je take vrste, da, če treba, ostane v zraku nepremično. Poskus se je povsem posrečil. De Broutelle se je dvignil z letalom v zrak do višine 300 metrov. Tu pa je obstal dalj časa nepremično. Poskusu so prisostvovali tudi zastopniki francoskega Aerokluba. To je prvič v zgodovini letalstva, da se je aparat, ki je težji od zraka, posrečilo tako rekoč obviseti v zraku in to še precej časa.

Največji železniški most v Nemčiji (v dolini Gölitzsch).

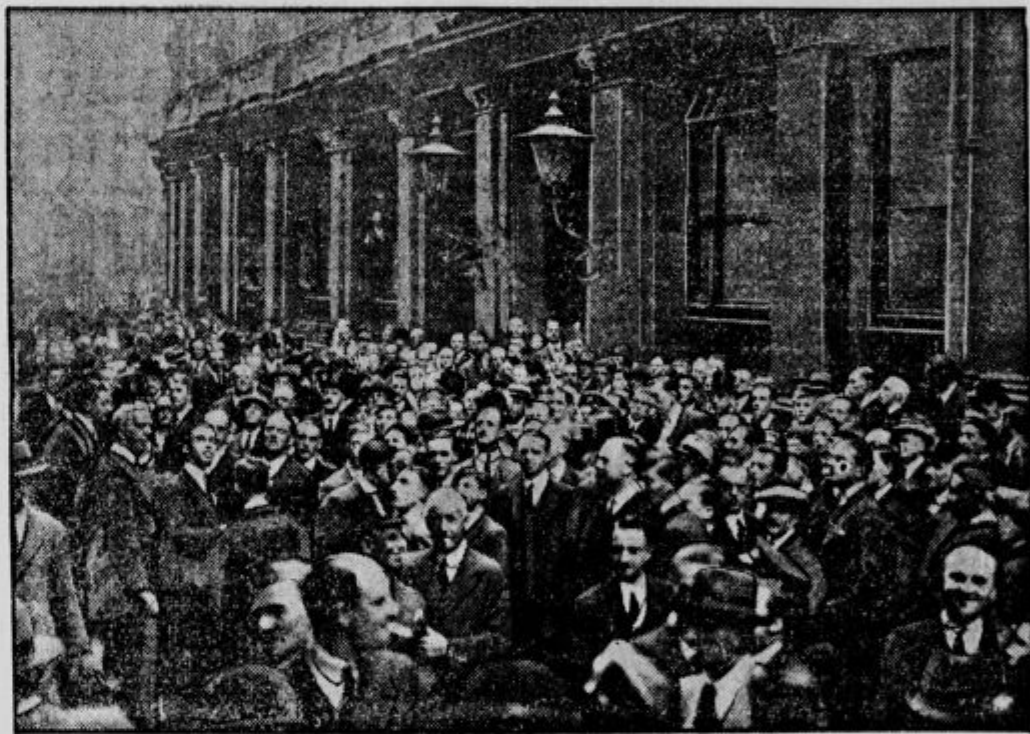
Truplo v kovčku

Tragedija Kitajca v Franciji

Francoska policija se je v zadnjem času bavila s skrivnostnim zločinom, ki se ga ji je naposled le posrečilo razrešiti. Nedavno so v bližini Marseille-a našli v velikem kovčegu truplo nekega Kitajca. Šele po dolgem naporu je policija ugotovila njegovo ime. Umorjeni se je imenoval Susiangčung in je imel v Marseille-u trgovino. Veljal je za zelo bogatega moža. Prvo, kar je mogla policija ugotoviti, je bilo to, da so nesrečnega skoraj gotovo umorili njegovi rojaki. Številne priče so izjavile, da so kritičnega dne v bližini, kjer so pozneje našli truplo, opazile rumen avto s tremi Kitajci. Čeprav je v Franciji precej Kitajcev, bodisi takih, ki so tam stalno naseljeni, ali pa da samo potujejo skozi, je avto s tremi Kitajci kljub temu vzbudil pozornost. S tem je bilo skoraj jasno dokazano, da so bili to morilci Susiangčunga. Toda vse to policiji ni dosti pomagalo pri njenem delu. Po-

imena sumljivih gostov v hotelski knjigi. Eden izmed Kitajcev se je vpisal pod imenom Siačangsang. Kmalu je policija ugotovila, da to ime ni bilo pravo. Kitajec, ki se je vpisal Siačangsang, je že davno prej, preden so se omenjeni trije Kitajci naselili v hotelu, umrl v neki marseillski bolnišnici na posledicah očesnega vnetja. Očividno si je eden izmed morilcev prisvojil papirje umrlega. Iz tega je sklepala policija, da sta tudi ostali dve imeni potvorjeni. S tem je preiskava dospela na mrtvo točko. V Marseillu je policija sicer aretirala 12 Kitajcev in jih konfrontirala s hotelskim osebjem, vendar so hotelski nameščenci po konfrontaciji izjavili, da so vsi Kitajci drug drugemu podobni kakor jajce jajcu.

Najbrž bi umor ostal za vedno nepojasnjen, če ne bi anonimna ovadba, ki je prispela te dni, policije spravila na pravo sled. V ovadbi je stalo, da se nahajajo morilci na

Prizor v ponedeljek dopoldne pred zaprto londonsko borzo.

licija je bila prepričana, da se ji bo posrečilo prijeti zločince, če bodo ti na begu ostali skupaj. V tem je imela povsem prav, kajti pozneje se je izkazalo, da sta glavna krivca pobegnila skupno.

Sled je vodila naprej v neki marseillski hotel, kjer so trije Kitajci najeli sobo. V hotelu so stanovali precej dolgo. Dan prej, preden so ljudje našli kovčeg s truplom, je te tri eksotične goste obiskal četrti Kitajec. Hotelsko osebje se je spominjalo, da je bilo iz prostora, kjer so ložirali Kitajci, slišati hrup razburjene debate. Ali so vsi štirje skupno odšli, se hotelski vratar ni več spomnil. Gotovo je le, da se pozneje niso več prikazali. Izginili so brez sledu in tudi računa v hotelu niso poravnali. Policija je nato pregledala

kravo neke ladje z »rdečim kaminom«. Ta ladja da je odrinila iz Marseille-a proti Londonu. Policija se je seveda oprijela rešilne bilke in preiskala parnik »Glembe«, ki je edini prišel v poštev. Med slepimi potniki je našla dva Kitajca, Cangli in Tonglang po imenu. Pričela ju je takoj strogo zasliševati in kmalu sta priznala svoj zločin. Iz njunih izjav je policija zvedela, da je bil umor skrbno pripravljen in zasnovan. Nesrečnega Susiangčanga, o katerem je bilo splošno znano, da je zelo bogat, so lopovi zvabili na partijo kart in ga med igranjem umorili. Tretji pajdaš, ki je skoraj gotovo poslal omenjeno ovadbo policiji, pa se je nazbrž za vedno odtegnil pravici.

Tako dela francoska policija, ki je v zadnjem času odkrila in razjasnila veliko število najrazličnejših težkih in zamotanih zločinov ter postavila zločince pred sodišče.

Zastrupljevalec

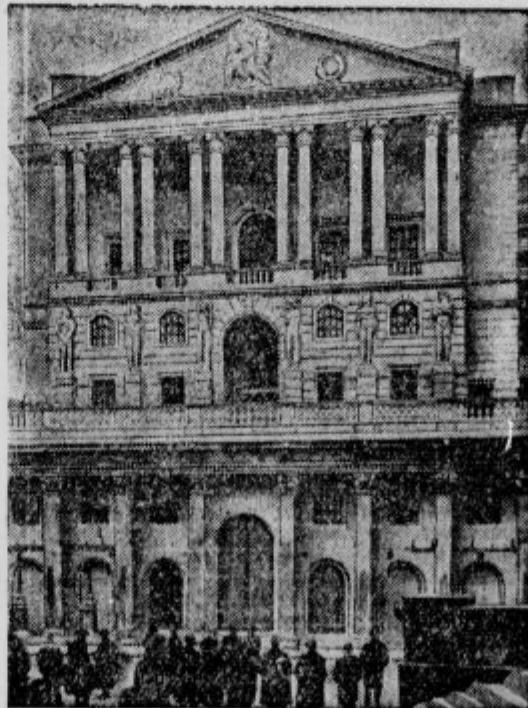
Slovaške varnostne oblasti imajo opravka z zastrupiljevalsko afero. Pod sumom, da je zastrupil svojega 74 letnega očeta, so aretirali kmeta Ivana Repiskega, Repisky, ki je na ta način prišel v posest kmetije, je dobil strup od neke kmetice, Szenesi po imenu, ki je leta 1928. zastrupila tudi svojega moža. Za 2000 čeških kron je kupila strup od kmetice Stanek in ga svojemu možu primešala med jed. Poizvedbe so dognale, da je pri neki zavarovalnici za 30.000 kron zavarovani soprog Stanekove nenadoma umrl in oblasti sodijo, da je bil zastrupljen. Stanekovi so po smrti moža izplačali zavarovalnino. Kmalu nato je nenadoma umrla tudi njena 18 letna hčerka. Hči je bila pri berlinski zavarovalnici »Viktoria« zavarovana za 38.000 kron. Tudi to zavarovalnico je dobila mati. Orožniki so aretirali tako kmeta Repiskega kakor tudi kmetico Szenesi in Stanek.

*
»Vi bi tedaj radi postali moj zet?«
»Ne, jaz bi samo rad poročil Vašo hčerko.«

*
Večerna družba. »Danes je pa res prijetno pri Vas!«
»Oh, še bolj prijetno bi bilo, če ne bi ravno najbolj zabavni gostje odpovedali!«

Anglija v središču svetovne gospodarske krize. Na levi: Londonska borza, ki so jo zaprli, ker se je katastrofalno poslabšal položaj angleških financ. Na desni: Poslonje Angleške banke v Londonu, ki je od svoje ustanovitve veljala kot najbolj varen finančni zavod sveta.

Dne 24. t. m. prične poslovati v prostorih palače „Dunav“ Aleksandrova cesta 6

SPLOŠNO JUGOSLOVENSKO BANČNO DRUŠTVO D.D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

(SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BANQUE YOUGOSLAVE S. A.)

(SUCCURSALE DE LJUBLJANA)

Lastna sredstva Din 127,500.000.—

Lastna sredstva Din 127,500.000.—

PATRONAČNI ZAVODI:

BANQUE BELGE POUR L'ÉTRANGER, BRUXELLES

Wiener Bank-Verein, Wien

Basler Handelsbank, Basel

Česka Union Banka, Praha

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 150 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iscejo

Slasličar
Zagrebecan, prvovrstna moč išče nameščenje. Simo Ratković, Rimska 23.

Zakonca
mlada, brez otrok, iščeta v Mariboru službo hišnika. Cenjene ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru.

Službodobe

Dobra kuharica
z dolgoletnimi spricavali se sprejme v večjo hišo v Splitu. Pismene ponudbe s fotografijo in zahtevno plače poslati na gospo Illich, Split, Wilsonova obala 27.

Samostojna kuharica
verna, večja vsega gospodinjstva dela se takoj sprejme tri četrt ure od Kranja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Verna« št. 11182.

Kovinski delavec
po možnosti pasar (Luster-Gürtler) se sprejme. Pism. ponudbe z označbo plače na »Helios«, Zagreb, Nikoličeva ulica 10.

Hotelskega slugo
izvežbanega, z dobrimi spricavali, sprejme začasno Hotel Štrukelj.

2 čevljar, pomočnika
za živana dela sprejme takoj Bohinc Franc, čevljarstvo, Novo predmestje št. 16, Škofja Loka.

Dva soboslikarja
ki sta obenem tudi pleškarja, sprejemem. — Alojz Frantar — Stražišče pri Kranju.

Pletilja
dobi delo na dom proti primernemu jamstvu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11232.

Perfektna kuharica
se išče k družini 5 oseb poleg sobarice. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »Perfektna kuharica« št. 11221.

Služkinja
z dežele, čedne zunanosti, se išče za vsa hišna in vrtna dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11000.

Kuharico
samostojno, ki govori nemški, sprejme boljša obitela brez otrok. Nastop takoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11218.

Zasluzek

Lahek zaslužek
se Vam nudi, če imate mnogo poznavstva. Z obiskovanjem Vaših mnogoštevilnih znancev in prijateljev zaslužite lep denar. Mesečno tudi več kot 1200 Din. — Ponudbe pod »Agilen« na upravo »Slovenca«.

Zastopnike
spretno, provizijske, za obisk sadjarjev, iščem v vsakem kraju. Vsak sadjar je kupec. Visok zaslužek. — Ponudbe na J. Videmšek, Maribor — Koroščeva 36.

Išče se potnik
za prodajo moške konfekcije. Reflektira se na dobro vpeljano moč. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Konfekcija« 11.228.

Pouk

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prosimo št. 16 zastoni. Pišite ponj!

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija. Studentovska ul. 9-1.

Šoferska šola
oblastveno koncesionirana. I. Gaberšček, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. okt.

Učenkam pletiljam
brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni stroj. — Tehna- družba, Ljubljana, Mestni trg 25-1.

Objave

Duhovnik
penzioniran, rekonvalescent ali invalid, kateri želi biti pri župniku na Hrvaškem, naj piše na Ivan Vukina, Vinagora, p. Desinič, Hrv. Zagorje.

Razpisujem
nabavo 30 kom. jamskih vozčkov. Pogoji in podatki za neposredno pogodbo na dan 15. okt. 1931 se dobijo pri Dir. drž. rudnika Zabukovec, pošta Griže, pod števil. 4207/31.

Razpis dell
Stanovanjska in kreditna zadruga v Ljubljani, prične z gradbo stanovanjskih hiš svojim članom. Radi tega razpisuje oddajo gradbenih del prve stavbe: 1. Težaka in zidarska dela; 2. Tesarska dela; 3. Krovna dela; 4. Kleparska dela; 5. Mizarska dela; 6. Pečarska dela; 7. Steklarska dela; 8. Pleskarska dela; 9. Slikarska dela; 10. Instalacijske vodovoda; 11. Instalacije elektrike. Pismene ponudbe je poslati na označeni naslov do nedelje 27. novembra dop. Načrti in proračuni so interesantom na vpogled v petek 25. sept. od 9 do 17 v Zgornji Šiški 148 (Kosovo polje), pri Logarju.

Enosobno stanovanje
solčno, s predsobo, pritliklinami in teraso, v Bežigradu, oddam dvema boljima osebam za oktober. Franja Snoj, Prešernova ulica 30.

Opremljeno sobo
išče gospod s 1. oktobr. najraje v trnov. okraju. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.235.

Vnajem
Poslovni lokali na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se stotam.

Dva trgovska lokala
v novi hiši takoj poceni oddam. Lokala z elektriko in vodovodom, ugodno. Zraven na razpolago prostor za auto in konja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.219.

Lokal
za špecerijo in kratko blago, vpeljano, se odda 15. oktobra. Dunajska 37.

Posredstva

Stavbne nasvete
daje tehnični biro »Tehna- Ljubljana. Mestni trg 25/1

Kmetija
obstoječa iz 20 oralov nji v travnikov, vinograd, sadonosnik, gozd, primerno stanovanjsko in gospodarsko poslopje z gostilniško koncesijo, ležeče v neposredni bližini železniške postaje in glavne ceste v lepem in promet. kraju, se prodaja. Vprašanja pod »Nur Barzahler« št. 11070 na upr. »Slovenca«.

V nedeljo, 4. oktobra,
v torek, 6. oktobra,
v sredo, 7. oktobra,
v četrtek, 8. oktobra in
(Več jutri.)

Stanovanja

Stanovanje
soba in kuhinjo se išče s pritliklinami, po možnosti tudi kabinet. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Stanovanje«.

Enosobno stanovanje
solčno, s predsobo, pritliklinami in teraso, v Bežigradu, oddam dvema boljima osebam za oktober. Franja Snoj, Prešernova ulica 30.

Opremljeno sobo
išče gospod s 1. oktobr. najraje v trnov. okraju. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.235.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29/1 se takoj oddajo. Poizve se stotam.

Dva trgovska lokala
v novi hiši takoj poceni oddam. Lokala z elektriko in vodovodom, ugodno. Zraven na razpolago prostor za auto in konja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.219.

Lokal
za špecerijo in kratko blago, vpeljano, se odda 15. oktobra. Dunajska 37.

Prodajo

Fige
prvovrstne, suhe, dalmatinske in figino marmelado nudi franko na dom proti povzetju:

zahojek fig po 5 kg . . . Din 50
marmelade po 5 kg . . . 75

PETAR VRSALOVIC,
p. Selca, otok Brač.

Prodaj
vinske sode od 50 do 800 litrov in dobro ohranjen osebni avtomobil. Maribor, Tattenbachova 21.

Zimo
za modroce od najcenejše do najfiniješe po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf. Marijin trg št. 2.

Enonadstropna hiša
skoraj nova, v centru manjšega mesta Dravske banovine, ki donša mesečno 2000 Din, se radi preselitve ugodno prodaja. Ponudbe pod »Rentabilno« na podružnico »Slovenca« Maribor.

Posestvo
naprodaj tik ob državni cesti. 20 oralov zemlje. Poslopja zidana, primerena za trgovino ali gostilno. — Antonija Bračko, Selnica ob Muri, št. 11/2 v Slov. goricah.

Kupimo

Bukova drva
več vagonov lepih, zdravih kupim. Ponudbe pod »Plačam takoj« št. 11201 na upravo »Slovenca«.

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6 II nadstr.

Vsakovrstno

zlato kupim
po najvišjih cenah CERNE. Juvelir Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodajo

Fige

prvovrstne, suhe, dalmatinske in figino marmelado nudi franko na dom proti povzetju:

zahojek fig po 5 kg . . . Din 50
marmelade po 5 kg . . . 75

PETAR VRSALOVIC,
p. Selca, otok Brač.

Prodaj
vinske sode od 50 do 800 litrov in dobro ohranjen osebni avtomobil. Maribor, Tattenbachova 21.

Zimo
za modroce od najcenejše do najfiniješe po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf. Marijin trg št. 2.

Pozor!

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da se bo prodajalo

goveje meso

prednje kg po 8 Din, zadnje kg po 10 Din
drobovina kg à 6
teletina à 12—16
svinjina à 14—18

Malevž Krušič mesar

Zelena jama, Prešernova 8 in Ljubljana VII. Knezova 37

Prodaja se v četrtek 24. septembra 1931 in naprej

Stroje

popolnoma uporabne ter brezhibne, radi preureditve obrata prodam po ninižji ceni, in sicer: 840 po 650 Din. 850 po 1300 Din. 860 po 1500 Din. Izvolite si osebno ogledati, gotovo boste našli stroj, ki bo za Vašo uporabo, tako za izdelovanje nogavic, kakor vseh drugih pletenih predmetov. — Pišite na naslov: Kati Vajt, Celje.

Brzo slika

za potne liste, lepo, takoj in ceno le Fotomeyer, Maribor, Gosposka 39.

Tvrška A. VOLK

Limbijska, Restleva cesta 24. nudi najceneje vse vrste plemenite moke in druge mivske izdelke.

Zahtevajte cenik!

»Javor«

lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani. v novi palači Vzajemne zavarovalnice.

Važno za jesen

Moška ali damska garderoba bo kot nova, ako jo pošljete v Wallat Express, Stari trg 19, da kemično očisti, zlika, pošije, modernizira, na željo obrne. Likanje 18 Din, obračanje 300 Din. — Na deželo z obratno pošto izvršba v 24 urah.

Mreže za postelje

izdeluje najceneje in najboljše samo tvrdka Šimen Sablatnik, Jesenice-Fuzine. Sprejema tudi popravila.

Samo kdor v miru izbira — dobro kupi!

Ako moraš iz trgovine v trgovino, da si ogledaš blago, se boste v stiski in naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali!

ZATO IZBIRAJTE BLAGO DOMA!

Tu imate čas, da pregledate in preценite vzorce kos za kosom, nikdo Vas ne bo prigovaljal za nekaj, kar ne odgovarja Vašemu okusu. ZAHTEVAJTB NAŠO KOLEKCIJO

BLAGO ZA MOSKE SRAJCE

in dobili jo boste v par dneh, seveda brezplačno in brezobvezno. Potem sedite in izberite ono kar najbolj odgovarja Vašemu okusu. Ker nabavljamo blago direktno iz tovarne in ga prodajamo naravno! Vam odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše blago za manj denarja. Ze pol stoletja strežemo zadovoljnim odjemalcem.

Največja trg. in odprema tvrdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

Tudi naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, veže, trgovske lokale, hotele, urade, industrije, ni mrzel, se z lahkoto čisti, je trajen in ne drag — polaga

MATERIAL

LJUBLJANA

Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16

Državljan: Material